

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 24.

Plymouth, Pa., d. 17 Birželio (June) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvniku“
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 meto
NEDĖLINIS LAIKRASČIUS
„Vienybe Lietuvniku“
išseina kas Sėreda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2 00
i kitas szalis \$2 50

Prenumerata turi buti isz virszans apmokeita, nes įstatymai draudzia po baume siuntinėti neapmokėtą laikrasčij.

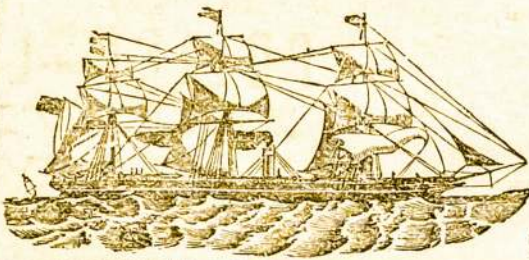
Raszant apie permainymą adreso, butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni apspazinti su szitno laikrasčiu, gali gauti, pareikalavęs, du numeriu dovanai.

Reikalaujantiemes knygu kataloga pri-siunčiam dovanai.

Pajteszkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " du sykiu 75c.
" " tris sykius 1.00

Pinigai siunčiam per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant ezito antraszo:

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Čia gausi pigianes laivakertes ir pigiai nusiųsi pinigų i visas svioto dalis.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiszkas ir Amerikoniszkas specialistas, ir draugas mainierių užtikrina iszgydymą kožnos liges, vyru privatiszkas ligas, moterių ir vaikų.

Dr. Kaufmanas praktikavojsi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Ameriks ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežetis ir kaip iszgydyti. Tukstančiai žmonių tapo iszgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

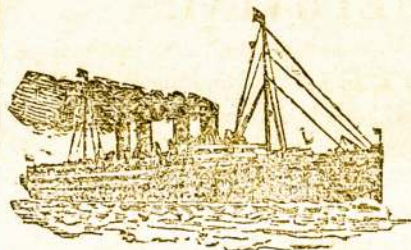
Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvastį ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta isz seno krajaus. Susiszneku lenkiszka, maskollszka, vokiszka ir lietuviszka.

Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 8 S.
P. V. Obiecunas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu laivakorte ant visokių linijų irsiunčiu pinigų i visas dalis svioto Doviernastis (pavedimas resztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Izmainau visokius pinigus ont amerikoniszkių ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliauvsi užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiasi prie manęs, o aš jį iszliuosuoju.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bratė užgaudinti.

Mėsinyczia Marcin i Antoni Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teposgi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pgesnę prekę neikaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmegetintasi
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudėjimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS & DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may readily ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Best agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima i savo namus ant tamtikro laiko gimdyvos (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiurą.

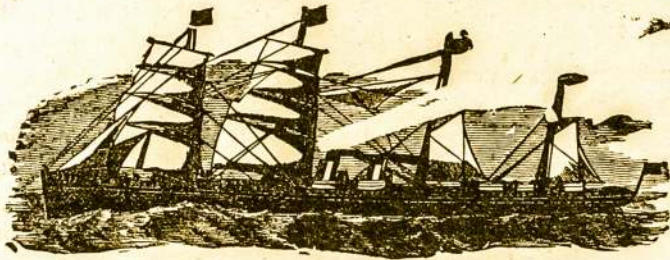
ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAGYSTĖS.

Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of
Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygijus — Dr. J. T. Želviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Frieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikiėtus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į lietuva važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstauracija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanėzių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargzo nenuplėsiu paskutinį centą, kaip tai žyda daro. Asz noriu su savo draugais ir vel susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, kožnas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigų kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikiėtus ant visokių geležinkelių.

Su guodone.

W. V. Jusaitis,

110 Hodson Street,

HOBOKEN, N. J.

Ar raszai kur gromatas

jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasi- te su visokiom gražioms kvietkoms ir su gražeis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveiksiais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidžiamom kvietkom. Labai gražios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorėlio, iszleidžiami. Vidui matyti szv. paveiksiai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15. Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.
 Brooklyn, N. J.

Lietuviu užėiga.

Geriause užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gerymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
 LUZERNE, LUZ. Co. PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS
Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
 Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
 Telposgjeenus ant naujų perdirba.
 Visi pas savo Tautietį.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAYBES** Suvienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne prožky.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2291 Williamsburg.

A. W. Zaliauckas,

Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2-nd str.

Laldoja miruelis ant visokių kapinių; balsamavoja ir apredo lavonus iki idėjimo į grabą; parsamdo kartetas vestovėms, krikeztynomis ir pasivažinėjimul piglaus negu kitur.

Lietuviai isz New Yorko, Jersey City, Mashhet ir apielinkės atsilazunkite teleponu Lietuviszka, o busit užgnėdinti viesame.

Lietuviszka karczema
B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busite užgnėdinti.

SPAUSTUVE

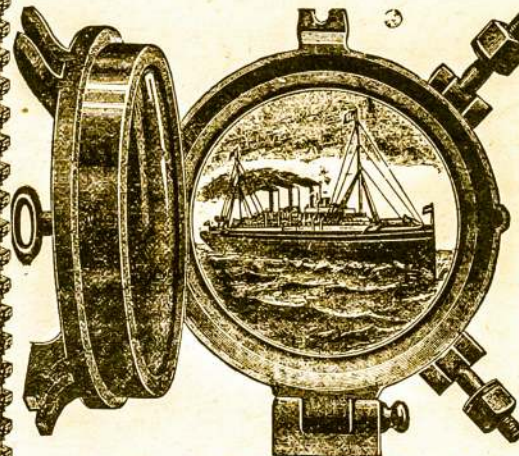
„VIENYBĖS LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių keliu ir greičiausių laivų.

Siunczia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nueitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— Isz Seinų seminarijos tapo iszvarytas vienas klierikas isz antrojo kurso, kuris pagal rektorians nuomonę galėjo turėti lietuviszkų laikraszczių, bet kratant nieko nerado. — Kaip tai baisi yra toji lietuviystė ne tik carui, bet ir mūsų lietuviszkiems kunigams.

— „Ukininko“ 4-5 numerij pranesza apie Raseinių kleboną Doczkų, kuris varu platina lenkiszkus giedojimus bažnyčioje, tik bėda, nėra kam giedoti. Lietuvius nenorinczius lenkiszka giedoti, vadina „judosziais, szetonais, prakeiktais“. Liepė deginti lietuviszkas knygas, nesimelsti isz „Szaltinių“, kaipo prieszingų Kristaus evangelijai.

— Balandžio 4 dieną buvo kratos pas Bielskų ir Biskį (Senapilės parapijoj, Suv.gub.) Pas Bielskų nieko nerado, o pas Biskį rado vieną numerį „Ukininko“ isz 1891 m. Paskui dar darė kratą pas Bliudzių ir P. Penczilą Tarpuczuiose, kur pas Penczilą rado „Biologiją“, „Sapnininką“ ir raszytą dainą „Tykus buvo vakarėlis“. Kratas darė Senapilės žandarų virszininkas Tarasovas ir Suvalkų prokuroras.

— Rambynkalnį jau nupirko p. Gaigalaitis ir paduosęs ant lietuvių naudos. Taigi aukautojai ant nupirkimo Rambynkalnio dabar savo aukas gal apversti ant kitų reikalų.

— P. Karavojus 54 laiszke raszo, kad „užmirszome apie „svarbiausius“ tautiszkus dalykus, kad apie lietuviszką skyrių ant visaszvietinės parodos St. Louis'e niekas isz mūsų ne užsiminti neuzsiminė“. Teisybė, lietuviai atlikę Paryžiaus parodą, mislyja ant visados atlikę tokius darbus. Kaslink parodos St. Louis'e dar galėtume suspėti, jeigu tik isztikrųjų imtumės visi už darbo. Pinigų parodos kasztams didesnei pusei bene užtektų nuo

abiejų susivienijimų, S. L. A ir S. L. R. K. A., kurie atliktų nuo kasztų susitaikant tarp savęs gerumu ir teisingu kelin. Antraip mūsų paroda nuskambės į lojerių kiesznius. Mes už praszom p. Karavojų paraginti S. L. R. K. A. prie susitaikymo su S. L. A., o isztikrųjų įkuny-sime lietuviszką skyrių St. Louis'e, kurį aplankys daugelis ir lietuvių.

— Tulas p. V. „Žvaigždės“ 19 num. labai nubara kun. Žilinską už teisingą paraszymą į „Tėvynės Sargą“ apie S. L. A., kurį kunigai suardė. V. skundžiasi, kad kun. Žilinskas tik Amerikos kunigų garbę nuplėsė.

— „Lietuva“ pranesza, jog „Auszros“ draugystė paskyrė 3 stipendijas studentams besimokinantiems augszciausiu mokslų Europoje, ir paszelpą vienam besimokinančiam į daktarus Amerikoje. Gaila vien te, kad lietuviszka visuomenė nesupranta „Auszros“ mierių ir netvėria niekur kuopų.

— Pirm poros mėnesių pasimirė rusinų tautiszkos partijos kunigas A. Bonczevskis, Ansonia, Conn., kuris savo turgtą užrasė: \$2,000 pavargusiems rusinų studentams Lvo vo universitete, \$500 iszleidimui moksliszka populiariuskų knygų Amerikoje, \$300 į fondą rusinų jaunuomenės Amerikoje, ir \$200 ant rusiniszko ateivių namo Amerikoje. Matyt velionis Bonczevskis nelai-kė „gaspadinės“ ir mylėjo savo tautą. Mūsų lietuviszki kunigai gal imti isz to paveikslą.

— Jau iszėjo 3 No. „Darbininkų Balso“. Turinys toks: Į kovą, Darbininkui (eilės), Padėjimas kaimo darbininkų Lietuvoje, Pasaka apie velnią ir popą (eilės), Apie sėdėjimą kalinyje, Arklaganis (apysaka), Tarptautiszkas socialistų kongresas, Žinios isz Lietuvos, isz svetimų szalių ir tt. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj už 15 ct.

Isz Lietuvos.

Isz Panevėžio, Kauno gub.

Pėtnyeczios naktį, priesz patį pirmą kovos, po visą Panevėžio miestą buvo iszmėtyti atiszaukimai vietinės žydų socialdemokratų organizacijos — žydiszkoje ir maskoliszkoje kalboje: isz viso 1700 egzempliorių. Mėtant nė vieno žmogaus neautvėrė. Tuojau po iszmėtymui policija, kaip pasiutusi, lakstė po miestą: po kiemus, gatves ir namus, tiesiog praszinėdama gyventojų sugražinti, jeigu kas turi, atiszaukumus. Po tokio sujudimo vos-ne-vos surinko 400 atiszaukimų; tukstancziogi ir trijų szimtų niekur neberado: tie pasiliko žmonių rankose; įspudį visam mieste padarė labai didelį. Net darbininkai lietuviai, radę atiszaukumus, pradėjo sakyti, kad bus maisztai, ir kvietė vienas kitą eiti kariauti už laisvę. Kazermėse pas visus kareivius buvo padaryta krata: visų kareivių skrynutes sustatė į eiles ir peržiūrėjo. Feldfėbelis, atsisztojęs ant vidurio kazermių, pasėkė: „jeigu kas rasite, neszkite atiszaukumus man“. Vienas kareivis, norėdamas, kad jo draugai nepildytų feldfėbelio prisakymo, pasakė: „Ar gi aš toks kvailys, kad neszcziiau: dar ant manęs bėdą gali užmesti“. Ir niekas neneszė, nors ne beto, kad nebutų buvę, nes ir kazermėse buvo iszmėtyta. Vienas apicierius, eidamas per gatvę rado žydiszkoje kalboje atiszaukimą, bet nemokėdamas pats perskaityti, pasiszaukė susitikęs vieną žydą kareivį ir liepė jam eiti su juomi ant jo kvatieros. Beei-nant, prie pat durių savo kvatieros apicierius atrado kitą atiszaukimą, maskoliszkoje kalboje, ir atleisdamas kareivį pasakė: „dabar tu man nereikalingas — galėsiu ir pats perskaityti: sztai radau maskoliszką“. Kitas apicierius, ra-

dęs žydiszką atiszaukimą prie pat savo kvatieros durių, atidavė jį žydėliui realštui, savo kaimynui, patardamas jam perskaityti. Į Panevėžį po to buvo atvažiavęs žandarų, apicierius Vasiljevas, suraszė prokoloją, bet kratų nedarė; savogi pažįstamiems teip juokėsi: „aš ant tų popiergalių visai nepaisau, tai niekai patį! sztai pas mus Kanne tai kas kita: maž-ne kas vakarą darbininkai ir inteligencija daro teatruose ar ant vakarų demonstracijas — ne tikštai atiszaukumus mėto; ten ir kratos yra už ką daryti!“ Apie darbininkų straikus Vasiljevas teip pasakė: tai ir gerai, kad darbininkai kilstą priesz savo pabrikantus — kam anie juos teip spaudžia ir apgaulioja ant kiekvieno žingsnio“. Ko-gi benorėti, kad patis žandarai darosi laisvamaniais! Prisieis carui ir juos pradėti kieszti į kalinius! O gal but Vasiljevas paliko tokiu laisvamaniu dėl to, kad paskutinį kartą budamas Panevėžyje iszloszė kliube nuo vietinių pilvozczių 200 r., nes pirmiaus visados praloszdavo: iszvažiudavo isz Panevėžio visados plikas, kaip tilvikas, — dar-gi ant kelio turėdavo pasiskolinti. Ir teisybė, reikia ir jo pasigailėti: dėl visokių atiszaukimų jam tankiai prisieina vazinėti į Panevėžį. Kad teip nesivarginti, Vasiljevas užgynė visiems pristavams be jo arezstuoti žmo-nes, nes tankiai pasodis žmogų į kalinį atvažiuoja Vasiljevas ant tardymo — pasirodo patis niekai: prisieina žmogų paleisti. Teip apie Biržius suėmė vieną žmogų Stipiną (?) su lietuviszkais atiszaukumais, bet Vasiljevas mato, kad niekai patis, tikštai tie popiergaliai, — ir paleido neseniai žmogų isz Panevėžio kalinio. Isprauninkas dėl minėtų atiszaukimų padavė gubernatoriui praszymą uždengti žydų arbatnamį „Sioną“, bet tas at-

rado, kad uždengti be darodinių negalima. Policija baisiai išsigandus, tiesiog mislyjo, kad paciam Panevėžyje kur nors yra ir spaustuvė; suraszas 30 žmonių esančių po slapta priežiūra neseniai nusiųstas į departamentą policijos su užklausimų, ką daryti su maisztiininkais. Visi laukia kratų. Gyventojai tikti apie tai ir kalba; sako, didelė esanti organizacija, turinti susinesizimus su užsieniu Anglijoje ir Amerikoje. Daug visokių juokingų iš tos priezasties atsitikimų ir pasakojimų.

Nelabai seniai vienas pristasvas netoli Panevėžio (Ramygalos miest.) atrado naują politizką prasikaltėlį: „grafofoną“, kurs gieda po karziamas „jeszcze Polska nie zginęła“. Nabagą suaresztavo ir su dideliu truckszmu atgabeno pas isprauninką. Tas nusigandęs užpezčėtijo ir nusiuntė pas Vasiljevą į Kauną. Vasiljevas baisiai užpyko ir parsiuontė isprauninkui atgal, praneszdamas, kad „grafofoną“ sugražintų jo savininkui ir daugiau tokiais daiktiais jo neerzintų, nes ir beto turis kuo užsiimti.

Mergaitė.

(Iš „Darbininkų B.“ N. 3)

Tarptautizskas socialistu kongresas 1903m. Olandijoje.

1889 m. sukako 100 metų nuo prancuzų revoliucijos. Tuose metuose szventė tą atminimą ir darbininkai. Tuomet susirinko socializstu kongresas. O paskui eina kongresas po kongreso, ant kurių atvažiuoja kas kartą daugias darbininkų pasiuntinių. Ant jų teiravojas darbininkų vadovai, ką daryti, kaip įvykdinti vienybę. Pildosi zodziai: visos pasaulės darbininkai vienykites. Kongresai buvo: Paryziuje 1889m., Bruesselyje 1891 m., Zueriche (Ciurike) — 1893, Londone — 1896, vel Paryziuje — 1900m. Kitas kongresas bus Ulandijoje,

Amsterdamo mieste 1904 m.

Ant tų kongresų nebuvo nė vieno lietuvio, nebuvo nusiųsta apraszymo musų padėjimo, musų vargų, musų norų ir siekių. Taigi reikalinga būtų nors paraszyti knygutę apie musų padėjimą ir nusiųsti, jeigu galima bus, ką iš lietuvių.

Dr. J. Szliupas savo laiszke („Vien.Liet.“ n. 8) pataria nusiųsti nors du delegatu: vieną iš Lietuvos, kitą nuo Amerikos lietuvių...

Apgarsiname czionai reikalingas vietas iš kongresų nutarimų (sutrumpinę):

1. Kongrese gali dalyvauti: socializstu draugystės, nors tuom vardu nesivadintu, kurių siekiu yra socializstizskas surezdymas, pripazįsta darbininkų organizaciją, politizką kovą, darbą seimuose ir reikalingumą įstatymdavystės.

2. Delegatai gali buti nuo unijų ir draugyszių.

3. Delegatų tiesas perkratineja delegatai tos tautos, prie kurios priguli szitas delegatas; atsiradus abejojimams, kreipiasi prie virbės iszrinktos visų tautų dalyvaujanczių kongrese.

4. Jeigu toji tauta turi mažias 5 delegatų, tai jos mandatus perkrato tam tikra virbė.

5. Pakvietimus iszsiunčia organizacijoms kongreso komitetas.

Galiu * to pridurti keletą paaiszkinimų.

Reikalavimas politizskos laiszvės dėl Lietuvos gali kyli iš Lietuvos paczios, t. y. nuo organizacijos Lietuvoje veikianczios, arba gyvenanczių svetur, bet dėl Lietuvos dirbanczių, kiteip sakant, nuo anos szakų. Todėl reikalinga suvienyjimas lietuvių darbininkų gyvenanczių svetur su Lietuvoje veikianczia partija, jei turi vieną siekį. Tokiu tik budu tegales pasirodyti ir iš svetur, bet kaip delegatai Lie-

tuvos darbininkų partijos. Nuo tokio susivienijimo gali buti vien nauda: iszblaszkytos spēkos susieis į kupetą, materijalizskos spēkos pasididįs, darbas eis nuosekliaus. Ir tuomet galėsime parodyt, jog tai netuszczes zaunos, bet rimtas užmanymas, tvirtas darbas. Lietuviai gyvenanti svetur negali patįs prisidėti prie agitacijos Lietuvoje, bet gali padėti materijalizskai, o to isztikro galime pasimokinti nuo sve-timtauczių.

Ant tartautizsko kongreso 1904 m. tarp kito ko apszvarstines tokius klausimus: 1) visuosinas straikas, 2) isznaikimas nuolatinių kariumenių, 3) praplatinimas tiesų tarptautizsko sekretariato, 4) įvedimas 9 valandų darbo dienos, kur tas neįvesta, 5) tarptautizskos taisyklės social-politikos, 6) taisyklės apie iszeivystę ir įeivystę, 7) moterų rinkimo tiesos, 8) prispirtini tarpininkų sudai, 9) amatinės draugystės (trades-union) ir politika, 10) miesto vaisba ir degtinė, 11) socializmas ir miestų savrėdytė, 12) proletariatas ir tautizskas klausimas, 13) pensija seniems ir negalintiems dirbti, 14) korespondentai socializstizskų laikraszczzių turi prigulėti prie social-demokratizskų partijų arba gauti nuo jų rekomendaciją.

— Tarptautizskas sekretariatas praszto atsiųsti atskaitą apie kiekvieno kraszto darbininkų judėjimą nuo 1900 m. iki busenczio (t. y. 1904 m.) kongreso. Terminas — 1. geguzės 1904 m. J. L.

(„Darb. B.“ N. 3)

Politizskos ziniuos. Suvienytos Valstijos.

Prezidentas Roosevelt pargrįzo iš savo ilgos kelionės į Washingtoną, iszgyręs savo politiką ir parodęs visur savo ypata. Pakeliui atsilankė ant

vestuvių Mc Hannos dukters Clevelande, Ohio, idant įgyti simpatiją visogalingo republikonų politikieriaus. Apie paczto dalykus Rooseveltas apreiszskė, jog reikalauja stro-paus tyrinėjimo idant iszeitų ant virszaus visos urėdininkų szelmystės ir prasikaltę urėdininkai būtų ruszcziai nubausti. Tyrinėjimas paczto reikalų atidengia vis naujus kaltininkus iš tarpo paczto urėdininkų. Tarp kitų tapo nužvelgtas G. Beavers, buvęs virszininkas algų ir iszmokesczių departamento. Senatorius Platt nuvyko dėl tyrinėjimo į New York'ą, kur buvo patėmyta, jog vietos urėdininkų buvo parduodamos ir perkamos už pinigus, urėdininkai gi pasipini-gaudavo už visokius kontraktus, pasidedami sau į kiesznių dalį pinigų. Teip gi didelės szelmystės pasirodė Baltimorės paczte, kurios jau įsivyravo per kelioliką metų.

Pietinė ir vidurinė Amerika.

Revoliucija prieszai prezidentą Castro Venezueloje jau pasibaigė. Revoliucionieriai tapo sumuszti ties Pedregal ir jų generolas Matos su savo pagalbininkais turėjo bėgti mazoje valteleje ant salos Curacao. Kuone visa jo kariūmenė tapo paimta į nelaisvę. Generolas Matos iszleido aplinkraszti į Venezuelos gyventojus, kuriuomi pranesza, jog revoliucija nuramdyta ir jis pats praszysęs prezidento Castro, kad jam su szalininkais pavelytų apsigyventi Venezueloje ir darbuotis ant szalies labo.

Nesutikimas kilo tarpe Costa Rico's ir Nicaragua už tai, jog Costa Rico szelpė Nicaraguos revoliucionierius ir gundė kitas vidurinės Amerikos valstijas, kad įsimaizytų į Nicaraguos reikalus ir numestų prezidentą Zelaya. Nicaragua nusiuntė savo pasiuntinį į Cos-

ta Ricą reikalaujama, kad anoji nesikisėtų į jos reikalus.

Japonija.

Japonai stengiasi kaip galint kad sumažinti įtekme maskolių Korejoj o užvieszpatauti patiems. Ginklu išvaryti maskolius neįsprendžia, už tai prasimanė tokį būdą, gal but pasekmingą. Kiekvienas laivas plaukiantis iš Japonijos į Koreją turės vežti 150 vyrų ir 75 moteris japonų, idant priveisti japonų. Vienu mėnesiu į Koreją nuplaukė į 40 laivų, teip kad skaitlius japonų ateivių Korejoje turi būti labai didelis. Maskoliai skundžiasi, jog japonai užplaukė netik ant Korejos, bet ir ant Maskolijos užimtos žemės, kaip tai Port Arthur, Dalny, rubežiuose Mandziurijos, Sibėrijos, teip kad veja maskolius iš jų kraszto. Maskolių kolonistai Sibėrijoj skundžiasi, jog jie negal vest konkurenciją su japonais, paėmusiais į savo rankas visą šalies prekystę.

Serbija.

Visos pasaulės akys tapo atkreiptos ant Serbijos iš priezasties kruvinos dramos, kuri buvo atloszta rumuose Serbijos karaliaus Belgrade. 11 berzelio nakties laike kariumenės apicierai, apsupe rumus kariumene, įsiveržė į vidų ir priejė prie karaliaus, pareikalavo, kad jis atsisakytų nuo sosto. Karalius išsitraukė revolverį, perszovė apicierių Naumovic ir su paczia szoko bėgti ant augszto, bet apicierai pasivijė nusomino abudu, teipogi karalienės brolius ir ministerius. Paskui apszaukė naują ministerių kabinetą, sugrąžinimą senos konstitucijos, kurią karalius buvo panaikinęs ir suszaukė teip vadinamą Skupszcziną arba visuomeniską susirinkimą del aprinkimo naujo karaliaus, pastatydami kandidatū Petrą Karageorgeviev. Visuomenė sutiko už-

muszimą karaliaus labai ramiai, niekur nebuvo jokių sumiszimų, priešzingai žmonės džiaugėsi ir kėlė ovacijas. Neapykantą žmonių karalius užtraukė ant savęs tuomi, jog suvis nepaisė ant szalies istatymų, stengėsi elgtis pagal savo ypatiszką nuozūrą, spaudė žmones, ir daėjo iki tam, jog kovo mėnesyje panaikino konstituciją. Apie 200 sąnarių liberaliszkos partijos, teipogi daugybė laikraszczių redaktorių, kurie priesinosi tokiems karaliaus pasielginams, tapo susodinti į kalėjimus. Sauvalė karaliaus išszaukė protestą visos szalies neaplenkus ir kariumene. Ypatinai žmonės neužkentė karalienės Dragos, kuri pirmiaus buvo karaliaus nesziote, o paskui už jo ištekėjo. Iš pradzių didziujai prijautė, bet tuojaus apsireiszė jos tironiszkas budas, ji skriaudė ką tiktai galėjo ir karalius elgėsi po jos įtekme. Neturėdama vaikų ji norėjo, kad įpėdiniu sosto būtų jos brolis, karalius ant to sutiko ir paraszė atsiliepiamą apie įpėdinį, kuris turėjo būti apgarsintas serbų tautai. Pasekme to viso buvo kruvina skerdynė karaliaus szeimynos ir tarnų.

Atsitikimas padarė didelį įspūdį įpatinai ant absoliutiszko valdonų, kaip turkų sultonas ir maskolių caras. Sultonas uždraudė savo laikraszcziams garsinti apie užmuzėjystę, liepė raszyti tik apie myrį. Ir isztikrųjų yra tai baisus apsireiszimas del tironų kardas, kuriuom jie skerdė nekaltus žmones, gali atsikreipti priesz juos ir pralieti jų paczių kraują. Apart to paveiksas visados turi savo įtekme ir gali atrasti pasekėjus. Ten, kur negalima legaliszka opozicija, kur visoks protestas yra ramdomas kardu ir kalėjimu — visados galima tikėtis kruvinų dramų, panašzių į Serbijos skerdynę. Teip vadinantiesi nuo Dievo leisti

valdonai dabar pamatė, kad ant kareivių jau negalima pasitiktė.

Maskolija.

Peterburge tapo suaresztuotu du apicieru, viens artilerijos Grigoriev, kits gvardijos Molostov. Pas juodu atrado laiszkus, nurodanczius aiszskiai jų revoliucijoniszka pakraipą. Grigorjevas prisipažino, jog buvo pasirengęs užmuzsti Sionodo prokurorą Pobiedonoscievą, bet pamatęs ką tik gyvą senį, atsiskakė nuo savo mislies. Abudu apicieru prigulejo prie draugystės, kurios mieriu buvo žudymas augsztesniųjų urėdininkų. Tarpe ukininų pietinėse Maskolijos gubernijose platinasi revoliucijoniszkas judėjimas, teip, kad tikisi naujo išszplėszimo dvarų. Socijalistiszkos idėjos randa vis daugiau pasekėjų. Peterburge eina paskalas, bukaro rumuose užtiko dinamitą sieniniam laikrodyje, kuris turėjo explodavoti ant 9 vakare, kada įrumą susirenka caro szeimyna. Gal buti, jog tas paskalas nėra teisingas, bet parodo, kaip maskoliai atjaučia Serbijos skerdynę ir ko jie tikisi.

Turkija.

Turkų kariumenė užpuolė ant kaimo Yenije, Roumelijoj, kur nuzudė 20 žmonių, o 50 paėmė į nelaisvę ir nugabeno į Adrianopolį. Albaniecizai, kurie sergsti sultono dvarą, pakelė maisztą priesz sultoną, bet tapo pergalėti aziatiszkos kariumenės. Tas atsitiko tuoju po nuzudymo Serbijos karaliaus ir padarė didelį truckszmą Konstantinopolyje. Sultonas baisiai persigando apturėjęs žinią apie užmuzimą Serbijos karaliaus, iszklausė tiktai praneszimą apie myrį, bet nedaleido, kad jam skaitytų apie užmuzimą, o iszgirdęs tą žodį emė drebėti kaip drugio krezcziamas. Biednas sultonas

turbūt jaučia kiek tukstanczių nekaltų žmonių tapo nuzudyta pagal jo barbariszka paliepiamą, ir pabugęs, kad žudystė neatsitiktų ir jo ciosoriszkos galvos.

Dalis darbu.

Philadelphia, Pa. 81 firma iš 500 sutiko ant reikalavimo sustraikavusių audėjų darbininkų. I. Cowen, organizatorius inžinierių, maszinistų ir kalvių atsiliepė į darbininkus jų szakų darbo, kad jie prisidėtų prie straiko. Straikieriai darė visuotinius susirinkimus Kensingtone, Frankforde, Nicetowne ir Southwarke, ir kiekvieniame apskirtyje tvirtai nusprendė straikuoti iki nebus išszpildytas reikalavimas darbininkų sutrumpinti nedėlics darbą iki 55 valandų.

Chicago, Ill. Skaitlius straikuojanczių vieszbuoczzių tarnų dasiekė 3,500. Daugeulyje aristokratiszko vieszbuoczzių sveccizai turi pats sau virti valgi jei nenori kęst badą. Prezidentas unijos vieszbuoczzių tarnų Walton tapo iš unijos iszmestas, už tai, jog taikėsi su vieszbuoczzių savininkais, kurie jam siulė \$7,000 del papirkimo unijos virszininkų. Straiikas vis platinasi ir unijos yadovai tikisi, jog prie straiko prisidės virejai, tarnai, vaikiszcziai vieszbuoczzių, elevatorių, priziuiretojai ir tam panaszus tarnai.

Altoona, Pa. Prezidentas unijos minksztųjų anglių P. Gilday atsiliepė į Webster Coal Co., kaltindamas ją jog nepildo sutarimo, ir grąsino, jog jeigu nemokės algų kaip sutarta, angliakasiai apszauks straiką. Kompanijos reprezentantai nenori susieit su unijos urėdininkais del tarybų. Kalnakasiai pasirengę straikuoti.

Elizabeth, N. J. Maszinistai laivų dirbtuvių su-

straikavo, reikalaujami pakėlimo algos iki \$3,00, kuri prieš tai buvo \$2,50 iki \$2,70 ant dienos. Kiti darbininkai dirbtuvių buvo sustraikavę pirm to ir dabar dirbtuvės stovi tusszczios.

Philadelphia, Pa. Darbininkai Pensylvanijos geležinkelio skaitliuje 3,500 pareikalavo sutrumpinimo dienos darbo nuo 12 iki 8 valandų. Tarp jų yra: trukių darbininkai, karų priziurėtojai ir neszikai bagažų.

Stenbenville, Ohio. Dailydės išslozė straiką gaudami 8 valandas dienos darbo ir 35 ct. už valandą. Pradžioje straiiko reikalavo 9 valandų, bet paskui apsižiurėjo, kad kad gal laimėt 8 valandas ir laimėjo.

New York. Visokių gelezies iszdarių darbininkai ketina straiikuoti, kad laimėt 8 val. dienos darbo.

— Tunelių darbininkai, kurie straikavo del pakėlimo algos, sugriję prie darbo nieko nelaimėjo.

Holyoke, Mass. Ozion sustraikavo 400 merginų popieros dirbtuvėje, reikalaudamos pakėlimo algos 35 ct., kurioms kompanija pasiulė tik 10 ct. Del tų 400 merginų turėjo sustoti 4000 darbininkų dirbė.

New London, Conn. 700 darbininkų laivų statymo dirbtuvėse, ant susirinkimo nutarė straiikuoti, reikalaudami sutrumpinimo dienos darbo nuo 10 ant 9 valandų. Kompanija apie tai iszgirdu-i uzdarė dirbtuves ant nepaskirto laiko ir 1700 darbininkų liko be darbo.

Phoenix, Ariz. Vario kasyklose buvo sustraikavę darbininkai, reikalaujami pakėlimo algos. Kompanijos tuojaus pargabeno kariauną, kuri straiikierius gaudė ir į kalėjimus gabeno, vaikė susirinkusius. Straiikas nenusisekė; darbininkai sugrijzo prie darbo

ant senųjų sanlygų. Visi straiiko agitatoriai suaresztavoti ir sėdi kalėjimuose.

Isz Amerikos.

Žudo murinus.

Forest, Miss. tapo užmuszti 4 murinai ir viena murinė, apie 10 sunkiai suzeistų ir visi murinai iszgyti tapo apie linkių už tai, jog ant jų puolė nuožvalga, buk jie užmuszė baltą žmogų. Denver Colo. apsiginklavę baltieji užpulė ant kalėjimo, iszveržė muriną ir pakorė.

Belleville, Ill. ganja baltveidžių skaitliuje apie 1000 žmonių atėmė isz kalėjimo muriną Wyatt, sumuszė jį ir pakorė ant telegrapo stulpo, bet pirm negu murinas numirė jį nuleido ant zemės, apliejo kerosinu ir sudegino. Wyatt buvo mokintoju ir paszovė mokyklos superitendentą už tai, jog tas nenorėjo iszduot jam mokintojo liudijimą.

Juokais pakorė.

Washingtonė nekuriam Phillips besėdint ant skrynios vaikiniai užmetė virvę ant kaklo, kuri kabojų nuo lubų. Jis szoko nuo skrynios ir pakibo ore. Virvė užsiveržė ir jis iszrėkti negalėjo, o kiti nepatėmijo, kad jo kojos nesiekia zemės. Kada nupiovė virvę, jame nebuvo gyvasties zenklų. Po nekuriam laikui atsigavėliavo, bet padėjimas pavojingas.

Bankrutijo kompanija.

San Francisco, Cal. subankrutijo viena isz didžiausių Amerikos kompanijų, Eppinger & Co. kuri vedė pirklystą javais ir turėjo savo kontorą po visą pasaulę. Bankos surisztos su reikalais minėtos kompanijos apturėjo skriaudos ant keletos milijonų dolerių.

Bankierius pabėgo.

Birminghame, Ala., bankos Bessemer Savings pirmsėdis pabėgo slapta, praleidęs \$280-

000 bankos pinigų. Didžiūma pinigų buvo sudėtą miesto pirklių, kalnakasių, ir pabriku darbininkų kurie gaus tik mažą nuosizmtį savo įdėtų pinigų.

Pranaszas eretikas.

Susirinkimas kunigų protestonų Philadelphioje pripažino už eretiką kun. Wendell isz Trenton, N. J., kuris tvirtino, jog jis gaunas įkvėpimą dvasios szventos isz daugaus; tar pais be jokių matomų apsi-reiszkimų jis jaučia savyje paliepinus Raphaeliaus skelbti rasztą žmonėms teisybę. Suvažiavimas pripažino tokį tvirtinimą Wendell'o prasižengimu prieš tikėjimą ir jį kaip eretiką iszkeikė.

Urėdininko

vagystė.

Washingtonė tapo suaresztavotas klerkas valstijos kontrolieriaus Columbijos apskriczio, kuris pavogė valdžios pinigų iki \$75,000. Jis yra sunus turtingo geležinkelių kontraktoriaus ir nuo jo suvis nebuvo reikalauta jokios kaucijos. Watson'as buvo žinomas kaip iszleisto jos laikraszcio ir įsteigtojas kooperatvizskos Columbijos distrikte. — Tol nieks nevagia, iki neprieizaprie pinigų.

Szaukia

kariumenę.

Pagal reikalavimą sherifo Graham County, Ariz, gubernatorius suszaukė visą valstijos miliciją, apart to tapo nusiųstas praszymas prezidentui Roosevelt, kad atsiųstų reguliariszšką armiją isz priezasties straiiko kalnakasių Morenci, Ariz. Skaitlius straiikierių siekia iki 3,500, o kariumenės reikalauja 5,000. Sako, reikia apgint gyvastį ir savastį, o ant tikrųjų reikia suarzinti straiikierius, suardyti jų eiles del gerovės kasyklų savininkų.

Apiplėszimas keliauninkų.

Kalifornijoje tarpe miestų Weaverville ir Reddingo du

plėszikai užpuolė ant važiuojančių keleivių, atėmė \$400 ir laikrodzius nuo 8 keleivių. Jiems bevažiuojant, plėszikai liepė sustot, o kada vežėjas nepaklausė ir emė giti arkliaus smarkiaus, plėszikai pradėjo szaudyti ir užszovė du arklus; tada vežimas sustojo, plėszikai iszkrėtė keleivius ir paleido, pabarę vežėją už nepaklusnumą ir persegdami jį, kad kitą syk neiszdrįstų teip pasielgti.

Ilgas pasninkas.

E. McIntyre Wilkes-Barre iszpasninkavo 40 dienų. Jis sirgo paralyzium, o nuo žmonių buvo girdežys, jog del iszsigydymo reikia pasnykauti 40 dienų, ką jis ir iszpildė, nevalgydamas per 40 dienų nieko apart 2 stiklų vandens. 41 dieną daktaras jam davė truputį maisto, bet viduriai negalėjo jo priimti, jis vietoj susidrutinimo dar labiaus susilpo ir numirė.

Apvogė policijos virszininką.

Cavingtone, Ky., vagis isikraustė į namus policijos virszininko W. Pugh, pasislepė už szėpos, ir naktyje, kada visi sumigo, iszneszė \$2,000 pinigais ir brangumynais.

Angliniai baronai prieš komisiją.

Tarpvalstijinė pirklystės komisija pagal skundą W. R. Hearts, ant geležinkelių monopolijos, szaukė ant atsakymo Readingo geležinkelio Baerį ir pagelbininkus. Olyphant, prezidentas D. & H. kompanijos, užklaustas apie priezastį pėkelimo anglies prekes, atsakė: „priezastis velniszkumas kalnakasių”. Baer'is-gi prisipažino jog Reading'o geležinkelis ir Read. anglies ir gelezies kompanija, nors pagal Pensylvanijos įstatymus yra skirtos organizacijos, bet kontroliuojamos tos paczios Readingo kompanijos. Komisjonierius pastatė klausimą teip: Iszeina, kad jeigu geležinkelis ima mažiaus, tai ima

daugiau anglies kompanija. Baeris pripažino, jog tarp tų kompanijų nėra priesizingumo, ir komisija neturinti tiesą kiztis į kompanijos reikalus. Pagal Baerį tai tik kompanija turinti tiesą plėst nuo visuo-menės, kiek ji nori.

P a v a n d e n y s .

Upė Mississipi išsiliejusi iš vagos pridirbo daugybę blėdies aplinkiniams gyventojams. Tapo užsemta didesnė dalis miesto East St. Louis. Gyventojai miegojo, kada vanduo praplovė pylimus ir išsiliejo ant miesto. Gelbėjosi kur kas galėjo. Į porą szimtų žmonių paskendo vilnyse. Namai papluko vandenyje. Tarpe riksmo ir išgasezio plėszikai ėmė verztis į pamerktus namus ir vogti apleistą turta. Neteko nė kalėjimų dėl susodinimo visų; sargai plėszikus tiesiok nuszauja.

Arizonoj truko debesys. Upė Chase Creek pakilo teip, kad užliejo apielinkes ir prigirdė į 30 žmonių.

Kansas, Mo., paszelpos komisija išleido atsiliepiamą, kuriame nurodo, jog iš 60,000 miesto gyventojų 23,000 neteko pastogės iš priezasties czion buvusių pavandenų. Daugybė namų tapo sugriauta ir vandens nuneszta, žmonėms liko tiktai tie drabužiai, kuriais buvo apsilvilkę.

Blue Ridge, Mount. truko debesys, nuo kurio zuvo 57 žmonės, 15,000 liko be pastogės, blėdies ant turto padaryta \$4,000,000.

Debesys praplyszo.

Heppener, Ore. nuo praplyszimo debesio tapo su visu nuneszta. Apie 500 žmonių ir daugelis gyvulių prigirė. Audra užėjo ant 6 val. vakare, 15 berželio. Apielinkėje tapo daug namų nuneszta, vienok žmonės išszigelbėjo.

Išz lietuviszku dirvu Amerikoje

Delray, Mich. Balandzio 26, 1903 m. namuose p. A. Savicko buvo susirinkimas atminimui 20 metinių sukaktuvių užgimimo „Auszros“, pirmojo lietuviszko laikraszcio, kur geros valios tautiečiai paminėjimui tų sukaktuvių paaukavo ant tautiszukų reikalų \$12,60 szejp paskirstant:

Delegatui į darb. kongresą	7,70
Visztaliui	2,05
Kankintiniams	1,60
Mokslaeiviams	1,25
Sztai aukautojų vardai:	
Petras Urbantas	3,00
Mikola Mockus	1,65
Andrius Savickas	1,20
Marė Savickienė	1,20
Vincas Vilkauckas	1,75
Vitautas Savickutis	-40
Alzė Savickiūtė	-40
Milda Savickiūtė	-25
Mikas Kupezinskas	-25
Simanas Urbantas	-80
K. V. Gedeminas	-45
Lucė Urbantienė	-50
Pranas Zajenczauskas	-10
Izabelė Sinkevyzcienė	-25
Algerdas Urbantukas	-20
Milda Gediminiūtė	-10
Milda Savickiūtė	-10
	\$12,60

Malonu butų matyti teip darant visų kolonijų lietuvius. Jug tik „Auszrai“ apszvietus mūsų protiszuką padangę, sziądien žinome kuomi esame, ką turime reikti. Taigi ir nepasigailėkime cento savo abelinėms reikalams.

M. Mockus.

Pittsburg, Pa. Darbininkams reikia apie savę rupintis patiems, nes apie juos nepasirupins nė ponai, nė kunigai, nė kapitalistai, nė valdonai, kadangi jų visų rupestis yra vien isznaudoti darbininkus, susikrauti sav milijonus ir linksmi gyventi. Taigi nuo virszui minėtų ponų darbininkai negal tikėtis jokio gero. Darbininkų gerovė, tai jų sušivienijimas, susipratimas, jų

kongresai. Lietuviai visi darbininkai, iszėmus mažą skaitliū turtingesnių; pramoninkų teip kaip ir nėra. Taigi lietuviams ir pridera dalyvauti darbininkų kongresuose, pasirodyti, jog ir jie prisideda prie kovos iszsiluosavimo isz po kapitalo letenos. Daugelis szitą klausimą gerai supranta ir jį szelpia, vienok dauguma dar jo nepažįsta, dagi prieszinas, peikia.

Niekam Pittsburge apie tai nesirupinant, mudu sutarėva pereiti per lietuvių gyvenimus ir rinkti aukas lietuviszkom delegatui. Suprantanti lietuviavie noriai aukavo kiek iszgalėdami. Dauguma mus iszjuokė, iszvarė, sakydami, kad už deszimtuką geriaus iszsigers alaus. Bet atmykite broliai, nors jus alaus iszgertumėt ir visą ežerą, tai savo buvo nepagerinsite ir alus su degtine jusų proto neapszvie, tiktai greicziaus ir to paties neteksite. Mudviejų žygis nebuvo dovanas; viso surinkome \$6,20 liet. delegato kelionei į tarp-tautiszuką darbininkų kongresą. *A. Ž. ir J. J.*

Aukautojų vardus czion pa-duodame:

J. Vidzis	25
J. Svaldenis	25
Z. Szukis	15
J. Vaitiekonis	50
J. Jurpalis	20
M. Paluckis	15
S. Kripavyczius	25
F. Jurpalis	25
J. Maczys	50
A. Bilevyczius	25
J. Samulionis	15
A. Bastis	25
M. Žoliniukė	10
A. Žolinienė	10
J. Grobliauckas	25
A. Mikaitis	35
A.	25
V. Andresziunas	25
A. Jutelis	25
J. Kazlauckas	50
J. Jutelis	50
A. Zalga	50

\$6,20

Philadelphia, Pa. Berželio 2 dieną buvo vestuvės Felikso Szziogerio su Alena Danieliute. Sveczių buvo sukviesta nedaug. Muzikos nebuvo. Svecziai linksminosi patys, dainuodami tautiszkas dainas, teipgi apkalbėdami tautiszkus ir politiszkus reikalus. Kalbėjo visi, kaip kas apie tuos reikalus iszmanė, suprato: vyrai, moters, vaikinai ir merginos. Tuli pakalbėjo gana akvyvai. Prie viso ko Raguczio garbinimas teipgi nebuvo užmirsztu. Baigiantės vestuvių vakarui tapo paduotas užmanymas paaukauti bent po kiek ant mūsų kankintinių. Svecziai ant to pristoję ir paaukavo viso \$1,40 kaip rodo aukautojų vardai:

A. Gvazdikas	25
St. Andziulaitis	10
A. Vasiliauckas	10
V. Maczys	15
K. Vasiliauckas	10
Teofilė Andziulaitienė	05
J. Lukoszevyczia	10
Petronė Gvazdikienė	10
Elzbieta Maczienė	10
Marė Simanavyzcziūtė	05
Ona Alvinienė	05
Marė Danieliūtė	05
J. Vasiliauckas	10
Adelė Vasiliauckiūtė	05
Olesė Vasiliauckienė	10

\$1,40

Maža tai auka, bet truputis yra daugiau už nieko. Velytina kad ir kiti Philadelphia veselnykai panasziai linksmintusi.

St. Andziulaitis.

Providence, R. I. S.L.A. 63 kuopa geguzio 31 dieną parengė susirinkimą su kalboms ir deklemacijoms.

P. A. Sutkaitis, kuopos pirmsėdis pradėjo susirinkimą su kalba apie vietinius lietuvius, kurių vidutiniai yra apie 60 szejmytų ir kelis kartus daugiau pavienių, kurie vienok iszkrikę, neturi tarp savęs reikalingo susiartinimo kaip tautiszkuose teip ir draugisz-

kuose reikaluose. Dėl tos priežasties ragino visus vienytis ir glaustis prie S. L. A. kaip geriausios organizacijos dėl savitarpinio susisizelpimo, o prie T. M. D. dėl apsisizvietimo. Ant galo ragino moteris prie skaitymo knygų ir laikraščių, nes tik tai moterims isztikrųjų prisidėjus prie abelnų reikalų, viskas, eis daug spartesniu žingsniu pirmyn.

P. Szunskis deklamavojo eiles „Daugel metų dingo bedugnėj laiko“.

J. Garmus kalbėjo apie ne teisingą užgynimą lietuviszkos spaudos ir persekiojimą lietuviszkų rasztų, apie tautiszką lietuvių atsibudimą ir pirmąjį laikrasztį „Auszra“, nuo kurios pasirodymo sukako jau 20 metų, ką tulose vietose lietuviai iszkilmingai apvaiszcziojo. Toliaus ragino susirinkusius gerbti savo prigimtą kalbą, nesigriebti už lenkiszkos, kaip kad daugelis lietuvių daro ir seka paskui lenkus. Ragino visus prie skaitymo laikraszczių ir knygų, kuriuos skaitydami įgysim meilę prigimtos kalbos, apsisizvesim, suprasime kuomi esame ir kuomi turime buti.

M. Sutkaicziutė deklamavojo eiles ypatingai parengtas dėl labo S. L. A.

G. Westfieldas kalbėjo apie nutautėjimą lietuvių dėl ne skaitymo savo kalboje rasztų, nupeikė girtuokliavimą, kuris žmones paverczia į gyvulius ir žvėris, žemina savo vardą tarpe szviesesnių žmonių. Ragino susirinkusius susivienyti, tankiaus parengti ir lankyti panaszius susirinkimus, kur butų galima apkalbėti ir iszaiszkinti visokius gyvenimo reikalus, ką susivienyjus ne sunku butų atlikti.

M. Zubrickas ragino susirinkusius prie pasirodymo ant tautiszkos arenas su darbais, kaip tai jau dirba kitų vietų lietuviai. Ragino glaustis prie vietinės szv. Jono Kr. drau-

gystės, o tuomi bus pradžia susiartinimo. Ragino sutverti politiszką klibą, kur greičiaus ir lengviaus gautumėm ukėsiszskas popieras, dalyvautumėm politikoje.

M. Toczonis kalbėjo apie isznaudojimą lietuvių per svetimitauczius dėlei pirmųjų nesusipratimo ir nesilakymo vienybėje.

K. Szunskis kalbėjo apie baudziavų gadynę Lietuvoje, apie lenkiszkus kailius, kuriuos tuli dar ir szia dien ne szioja.

Kalbos ir deklamacijos susirinkusiesiems patiko, ką reiszkė dėl nų plojimas. Ant galo prisiraszė prie S. L. A. 4 sąnariai. Velytina kad panaszius susirinkimai atsibutų tankiaus, ir tai szioje apielinckėje, kur lietuviai dar tautiszkai miega. S. L. A. kuopai ir p. A. Sutkaicziui už parengimą susirinkimo priguli garbė.

J. G....s.

Pittsburg, Pa. Labai tankiai „Vienybeje“ skaitome apie pagirtiną budą laikuose krikesztynų tai vestuvių, kad svezciai sumeta po kelis centus tautiszkiesiems reikalams. Pas mus, ant Soho, teipgi buvo lietuviszkos vestuvės ir aukos bene virszis visas. Bet nemislykite, jog tai buvo ant lietuviszkų reikalų aukos.

Jaunikis norėdams isz vestuvių pasinaudoti (tai buvo 25 gegužio) ar pralobti isz didelių dovanų, prisipirko daug alaus ir degtinės suminksztinimui svezčių szirdzių. Kas pasidaro pasigėrus, aiszkinti nereikia. Beszokant vienas gudruolis sustabdė muziką ir norėjo atimti nuo kito merginą, už ką gavo su kumsczia į dantis. Tuojaus atsirado užtarėjų ir smarkuolį tuojaus pamokino, kad kumsczia nepritinka dantis dauzyti. Policijantai lietuviszskas vestuves mielai lanko ir sergsti, ir tuojaus abudu į lakopą. Pirmasis už

norą atimti merginą užsimokėjo \$15,00; antrasis, už daugumą dantų \$25,00.

Dar vienas vyrukas nepritinkancziai pasielgė su mergina, kuri jį ir padavė policijantams, kuris užsimokėjo \$6,60.

Ant tų vienų lietuviszkų vestuvių policija pelnė \$46,60.

Darbininkas.

Isz keliones.

Artinantės seimui S. L. L., reikėjo pamislyti apie kelionę į Waterbury, Conn. Pakeliui Brooklyne ketinau dar kitą reikalą atlikti, kurs rupi mums lietuviams. Mat tarpe urėdininkų emigracijos kilę yra ginczai, prie kokios tautų szeimynos reikią priskirti lietuvius, prie slovėnų ar germanų. Matyt, urėdininkų tarpe nėra tikros nuomonės apie kiltį lietuvių tautos, ypatingai kad profesoriai Columbijos universiteto tvirtina, buk lietuviai ne vien kad slovėnų szaka esą, bet dar kad kilę isz... latvių. Gavęs tokias žinias nuo p. Jankausko, parasziau ilgą gromatą angliszškai apie lietuvių kiltį ir stengiausi parodyti, kad lietuviai — tai lietuviai, bet ne slovėnai ne germanai. Tikėta buvo, kad pėtnyczios vakare bus galima susieiti su minėtais urėdininkais ypatiszškai ir tų žodziu dalykus labiaus iszaiszkinti negu per gromatą; tacziaus susiejimas neįvyko, nes vos vienas isz inspektorių te atkako į namus p. Jankausko. Matomai, reikalinga yra paraszyti angliszką dissertaciją apie kiltį lietuvių.

Tad subatos dieną nukakome į Waterbury, kur ant vakaro buvo parengtos prakalbos, 6 d. berzelio. Į svetainę prisirinko apie 300 Waterburio lietuvių — vyrų, moterių, ir jaunuomenės. Akys man nuszvito pamoczius pilną eilę mergaiczių — vienas, deklamavo dainas, kitas, chore dainuojant, o kas ypatingiau-

sia — merginą Avieciutę ant skripkos koncertuojant. Pasiazszkino, kad kn. Dilionis apsibuvęs Waterbury'je, ragina tautiecius mokintiesi, ir tai vaisiai — tokio raginimo. Pats kn. Dilionis prakalboje, su tikru žmoniszckumu, ragino į apsisizvietimą ir svarstymą visokių rasztų ir nuomonių, idant pasirinktų sav, kas geru yra, o atmestų, kas bėdinga. Žinoma, paskui svezciai — K. Balezianas, kn. Dembskis ir asz — teip gi pridėjome savo plytelę, palei iszsigalėjimą, sudrutindami gerus žmonių troszkinius ir darbus. Po prakalbtų tapo sumelė pinigų surinkta dėl liet. reikalų.

Ant rytojaus atsibuvo seimas S. L. L. kliube, prie atvirų durių, teip jog ir ezion pasiklausanczių nemažas burys prisirinko. Nutarimai bus apskelbti protokole; ezion tik pasakysiu, kad bėgyje pereito meto Szsvienyjimas L. L. nemažai medegos rasztiszkos suteikęs yra saviems sąnariams, o szjmet nutaręs yra apart „D. Balso“ dar „Varpą“ imti ant tokių pat sąlygų, nepadidinant mokesties į Susivienyjimo izdą.

Pasibaigus seimui, ant vakaro užsikvietė mus Union City lietuviai, ir, strytkarių straikui esant, prisizuntė vežimą dėl nukeliavimo, ir delegatai keliavo, nors tuli neturėję buvo laiko nē papietauti. Pribuvome į svetainę, kuri priklausio Union City lietuviams, ir tų teippat jaunuomenė dziugino visus deklamacijomis, viena mergina solo padainavo, paskui svezciai ragino, kiek galėdami, lituvius prie valnybės ir gerovės ir apszvietos. Visatnai imant, lietuviai papratę yra toje aplinkėje susiejimuose gražiai pasielgti, nežiurint į tai, kad svetainėje gėrimai parsiduoda. Apie vidunaktį vaziovome atgal į Waterbury, pavakarieniavę ir pabuvoję dar namuose draugo Bekeraiczio.

Seimas nevien ką padirbėjo dėl gerovės laisvamanybos; su pagelba prakalbų, tikiu, jis palikęs bus sziokią-tokią žymę ir ant klausytojų. Union City lietuviai, regimai, yra nepeiktini laisvamaniai — mat jie kunigo neprisiima, nors nevienas mėgines į jų tarpą įsimerkti. Waterburio žmonės persiskyrę į dvi pusi: į katalikus, kurių nevieną „beszventindamas“ kn. Saurusaitis pastumėjęs yra linkon laisvamanybos, ir į nepriegulmingus tautiečius, po vada kn. Dilionio, kurių vieni linkę dar yra tikėti į Romą, o kiti stengiasi „tautiszka bažnyčia“ įvykdyti. Jeigu žmonės savo reformoje neapsistos ir, turėdami savo bažnyčią, nors palengva atsikratys nuo Romos, be abejonės tautiszka bažnyčia gali pastoti židiniu dėl lavinimosi ir apsiszvietimo mūsų tautiečių.

Atkreipiu atydą tautiečių ant žiponaitės Avieczytės, kurią pirmą iš lietuvaičių teži nau pasiszventus skripkavimui; po draug ji yra dainininkė chore. Kaip būtų miela matyti tą mūsų jauną tautietę pabaigiant konservatoriją? Noras yra, bet iszteklius tėvų menkas. Gali ateiti laikas, kad businti artistė kreiptiesi turės pagelbos įszkodama į liet. visuomenę, bet kaip? Nors bėda spaustų, rasi merginai neparanku būtų visuomenės pagelbos praszyti. Už tatau mes turime pinigiszkairemti „Auszros“ draugystę, kurios mieriu yra suteikti stipendijas dėl besimokinczios jaunuomenės. Iki sziamlaikmes per mažai remiame „Auszrą“, ir nors yra reikalas, draugystė daugiur isztesėti negali atlikti darbų pagal savo užduotę. Taigi neužmirszkime, progai pasipynus, neszti nors mažas aukas draugystei, kuri su laiku gali atlikti darbus, amžinai minavotinus dėl labo tėvynės.

Galiaus, seimān, buvo įnesz-

tas balsas, kad kitą seimą laikyti reiktų Bostone. Bostone! Gal but ir gera tai idėja, bet neįvykdinama, iki tē nesiranda nė vienos kuopos S. L. L.; zionome, kad tē yra daugelis laisvamanių ir socialistų, bet kas kaltas, kad jie nesirisz į kuopas? Todėl seimas tapo nutarta laikyti kitą metą Philadelphiaje.

Už mielą priėmimą, vaiszinimą ir geras szirdis turiu isztarti — acziu! nevien Kukaczių szeimynai, Danisevcziams, bet ir visiems laisvamaniams lietuviams Waterburio ir Union City. —
10. VI. 1903. *J. Szl.*

Atsiszaukimas.

Daugelis metų ir dienų praėjo, iki užtemimas praslinko, nuslinko tamsos migla, iki szviesos spindulys praszyto ant mūsų tėvynės Lietuvos. Nors szviesa visus lygiai apszvietė, tacziaus daugumui mūsų brolių per ilgus laikus tamsoje tunojus, szviesa pasirodė nepaprastu ir nesuprantamu nauju apsireiszkimu, su kuria negreit apsirato, su nenorą priėmė, iki galiausiai supratę jos naudingumą.

Daugelis tautiečių, kurie troszko laimės savo broliams ir tėvynei, suprato, kad jau artinasi laikas lietuvių atbudimo isz teip sunkaus ir ilgo miego. Ant laimės prasidėjo iszeivyštė į užrubežines szalis, į kur lietuviai pradėjo tukstancziais keliauti, ir atvykę į Washingtono įvestos laisvės szalį, atsikvėpę liuosesniu oru neužmirszo savo numylėtos tėvynės. Visose kolonijose, kur tik tai apsigyveno tulas lietuvių skaitlius, tuojaus pradėjo organizuotis, vienytis į mažas tai dideles draugystes savitarpinės pagelbos, teatraliszkas, tautiszkas ir kitokias, užvardydami tokias vardais įvairių szventųjų, o paskiaus ir savo tautos didvyrių vardais, kaip

Gedimino, Keistuczio, Vitauto ir kitų, vėliausiai gi net szvietėjų ir budintojų vardais, kaip po Daukanto, Valancziaus, Kudirkos ir tt. Susivienijus į mažas draugystes atsirado reikalas toms visoms draugystėms susivienyti. Tada geri tėvynainiai užmano padaryti rysį tarp visos Amerikos lietuvių įsteigiant Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Gražus tai užmanymas, puikus vardas, prakilnus mieriai ir nauda lietuviams didelė. Bet ant nelaimės mažą dalelę lietuvių tą teip prakilnę organizaciją S. L. A. pamylėjo. Per daugelį metų Susivienijimas neaugo. Delko? Kas trukdė ar stabdė Susivienijimo augimą, apie tai ezion nekalbėsiu, nes visi apie tai jau žino. Tik paskutiniame laike ant naudos lietuvių ir džiaugsmo, lietuvių pradėta suprasti Susivienijimo naudą. Per paskutinius du metus prie Susiv. L. A. prisiraszė arti pustrečio tukstanczio lietuvių. Todėl reikia turėti stiprią viltį, jog Susiv. L. A. iki 19 seimo daaugs iki 5000 sąnarių mažiausiai. O kaip tai būtų velytina, kad tas pamintetas skaitlius būtų dvigubas!

Kiekvienas lietuvis gali lengvai suprasti naudą isz prigulėjimo prie S. L. A. Tik už \$2,00 metinės mokes ties, isz moka S.L.A. \$150,00 posmer tinės, ko nepadaro jokia kita organizacija ant svieto. Priegtam S. L. A. lemia daug naudos ateitėje. Dabar S. L. A. turėdams tik per 3000 sąnarių jau nuveikia nors mažus tėvyniszkus darbus, o kada turės 10,000 sąnarių ar daugiau, tai be abejonės galės nuveikti daug daugiau. Mumsgi, visiems Amerikos lietuviams, susivienijus, įgijus spēką, mūsų prieszai: caras su visokio mencaus budeliais-ezinovninkais, iszgamos, judosziai, parsidavė liai neteks drąsos savo jeibius varyti, turės pamesti tą savo darbą, nes mes susivieniję ir

tuomi stiprus pastoję patro pinsime anų visus žabangus atmuszti. Toliaus mūsų garbės verti rasztiunkai igytų daugiaus pajiegos ir energijos, matydami, kad jų darbas nebus balsu giroje, nes didėji lietuvių organizacija su noru paseks ir iszpildys jų geras rodas, su noru priims jų darbus, ir neužmirsz už tai jiems atlyginti. Ir szejp daugelį naudingų darbų tautos gerovei S. L. A. nuveiks, atliks, nes teisinga patarlė sako:

Kur vienybė,
Ten stiprybė!

o tos vienybės ir stiprybės mums tiktai ir reikia.

Kiekvienas žmogus trokszta laimės sau, savo szeimynai, giminėms, savo sąbroliams-tautiečiams, savo tėvynei. Lai bus daleista ir man, kaip priėmusiam 18-tam seime pirm-sėdžio S. L. A. tarnystą, geidauti laimės ne dėl savęs, bet dėl mūsų S. L. A., dėl nuvargintos lietuvių tautos! Delto ir atsiszaukiu į brolius ir seseris lietuvius, buvusius ant visų seimų delegatus, kuopų virszininkus, organizatorius, abelnai į visus S. L. A. sąnarius, lai buna mūsų kiekvieno didžiausia pareiga, nuo szio laiko ypatingai, su didesniu pasiszventimu pasidarbuoti dėl mūsų S. L. A., prikalinant draugystes ir dar neprigulinczius prisirasztyti prie mūsų organizacijos, o teip visiems, it bitėms ar skruzdėms, besidarbuojant, užaugs mūsų Susivienijimas iki to laipsnio, ant kurio yra visų trosztkimas jį matyti. Tik visiems dirbant iszvien, iszspildys mūsų troszki mai.

Susivienijimą visur tieskim,
Savo brolius prie jo kvieskim,
Parodykim svietui, kad mes gyvuojam
Ir visi iszvien tėvynės dainą dainuojam.

Jonas Tareila,
S.L.A. prezidentas.

Naujos knygos.

Kainas. Misterija Byrono paraszyta. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 120.

Szis veikalas garsaus angliszko poeto vertime D-ro Kudirkas buvo spaudinamas „Vienybėje“ szių metų ir „Vienybės“ skaitytojai turėjo progą su juom apsipazinti. Gana pasakyti, jog Byrono misterija yra viens isz klasiszkų veikalų, kurį skaito visa pasaulė ir kuri nepasens per amžius iki gyvens žmonių giminė, kadangi užgauna amžinus klausimus žmogaus buities, kurie visados yra seni ir nauji. Vertimas labai gražus kaip viskas yra gražu, kas iszėjo isz po D-ro Kudirkos plunksnos.

Viktutė. Novelia Szatrijos Raganos. Shenandoah, Pa. 1903 m. pusl. 20.

Formoje dieninių užrašų yra apraszytas gyvenimas merginos persiėmusios lietuvystės dvasia, jos meilė dėl daktaro, teipogi lietuviszko tautiečio. Negalima pasakyti, kad apysakoje būtų perstatytos charakteristiszkos pusės tos srovės; kiekvienas persilauzimas žmonių gyvenimo, neapsieina be smarkios kovos, netik su aplinkiniais žmonėmis, bet ir su savim; naujos idėjos pas gilesnes ypatas neatina teip lengvai, kaip tai gal iszrodyti pagal novelią. Dvarponių stubose viskas persiėmą lenkystės dvasia ir didelio reikia budo tvirtumo, tvirtumo mislies, kad atsikratyti nuo seno paprocio; reikia perleisti kovą su savo paprociais, tėvais, giminėms, aplinkiniais ant galo prapaganda lietuvystės, platinimas rasztų sutinka persekiojimą isz pusės va'džios, judoszytę aplinkinių žmonių ir tam pausz isz apsiereiskimus. Ypatiszka pusė veikiančių ypatų perstatyta geriaus nors ne suvis teisingai. Yyatos padailintos, idealiszkos, imtos,

vien su geroms pusėms, raszytoja dienininko neapraszo atvirai savo jausmus ir protavimus, bet stengiasi perstatyti sávę kuonogeriausioje szviesoje. Abelnai imant visgi knygutė skaitosi su akvyvumu.

Dvi seserys. Apysaka. Paraszė ir savo kasztais atspaudino J. K. Illustracijos F. Bogdano. Shenandoah, Pa. 1903. Su szesziais paveikslėliais, pusl. 113.

Dvi ukininko dukters skirto gražumo ir budo pamyli vieną vaikną, tarnaujantį laivynėje. Jis-gi pamyli ir suvadzioja gražesniąją. Tarpe seserų kyla nesutikimas, kuris pereina vėliaus ant kukidko, kurį vyrresnėji sesuo nunuodija. Knygutė paraszyta užimancziai. Dvasiszkas stovis ir jausmai veikiančių ypatų perstatyti gana teisingai. Paveikslėliai savo užduocziai neatsako.

Socializmo ateitis. Apysaka. Vertė isz vokiszko ir savo kasztais atspaudino J. K. Shenandoah, Pa. 1902. pusl. 122.

Paveiksle apysakos isz busenczių laikų perstato nepasisekimą socializmo. Autorius kritikuoja socializmą imdamas ne idėjas jo naujaisių raszėjų, bet sutvėręs savo teoriją, kurią paskui pats ir sumusza. Socializmas pagal jo nurodymą yra nemoraliszkas, kadangi sužadina darbininko szirdyje jausmus neapykantos savo duondaviams, neapykantą luomų „pavirszutiniai žiurint geriaus stovenczių už darbininkus, o teisybę sakant tikrai truputį geriaus apsierengusių“. Pagal jo suskaitymą Vokietijos turto iszeina jog darbininkui vidutiniai tiek pripuola algos, kiek pripultų padalinus visą pelną lygiai; gal iszruptų keli skatikai virszaus, bet, ar apsimoka dėl tokios sumos turėti užvydėjimą savo duondaviui, nuodyti savo duszios ramybę, liuosybę mislies ir tt. Tokiu budu ekono-

miszkos nelygybės, pagal autoriaus davadziojimą beveik nėra ir darbininkui nėra reikalo buti neužganėdintu vieszu surėdymu, vienok faktai gyvenimo rodo visai ką kitą, nekaip knygutėje yra perstatyta.

Edgaras arba nuo atėizmo prie pilnos Teisybės. Pagal Hammersteina paraszė Kun. Dr. M. Juodyszius, 1902. Brooklyn, N. Y. pusl. 214.

Knyga paraszyta formoje pasikalbėjimo kataliko su protestonu. Katalikas zinoma iszmintingesnis ir ant kiekvieno žingsnio sumusza prieszinišką ir darodo pilnai teisingumą katalikiszko mokslo. Visgi davadziojimai priesziniuko yra sustatyti gana rimtai, teip kad skaitymas dialogo gali buti daugeliui akvyvas.

Paslepes vilko nasrus rodo lapės uodegą. London 1903. pusl. 7.

Knygutė iszleista Lietuvių Social-Demokratų Partijos, aizszkina paskutinį caro manifestą, kuriame jis suteikia neva liuosybę tikėjimo ir pagerinimą valdyme, o tuomtarpu prisizūrėjus arcziaus prie to manifesto, mes matom, kad jis nesiulo nieko geresnio, gražus žodziai yra tik žodziais už kurių matoma tik nauji žabangai. Kritika caro manifesto yra teisinga, aizszki, suprantamai paraszyta.

Pirmoji pagelba nelaiminguose atsitikimuose. Iszvertė daktaras A. V. Tilžėje 1903m. pusl. 112. Su paveikslais.

Trumpai, bet aizszkiai, kiekvienam suprantamai apraszytas sudėjimas žmogaus kuno, suzeidimai ir gydymas neesant arti daktaro. Apraszymas yra labai naudingas ir sustatytas suprantamai, teip kad kiekvienas, žmogus, mažiausiai mokintas, gali pasinaudoti isz suteikiamų knygutėje rodų. Kalba grazi, aizszki, paveikslėliai pritaikinti prie iszsilavinimo žmogaus prasczioko. Kiek-

viens perskaitys tą knygutę su didele dėl savės nauda.

Miszky, sodų, daržų eibės ir bausmės už jas. Tilžėje 1903. pusl. 32.

Szi knygutė turi už mierį supazindinti ukininkus su tiesoms, kurios lytisi nuganymo svetimų javų, miszkų vogimo ir kitokios blėdies savascziai. Knygutė paszvesta reikalams Lietuvos ukininkų, kurie abelnai neturi nė mažiausio supratimo apie tiesas kurios lytisi jų kasdieninių reikalų.

Malda.

Viską mums davė gamta, ką galėjo
Duot mums: esybę nisprantamą, ką
Sauzine istabija apziūrėjo—
Laimę didziausia apimt pagabia.
Suteikė širdį, kuriojoj taksena
Amžinas laimės troškims ir jausmus
Širdziai, kuriais kaip maistu ji gyvena.
Turim galinguosius pajautimus,
Ką sutvert laimę didziausią įstengia
Ir stebuklingąjį protą, kuris
Begalinėms amžinoms gamtos žengia
Tirdamas josios giliausias slaptis.
Guli gamta pastirai atdaryta
Mumis—knyga amžinos išminties
Viskas o viskas yra pagaminta,
Ko tik reik laimei žmogaus gyvasties.
Kogi nuliudęs žmogau? Nepritenta
Tavo dusaujanciai dvasiai da ko?
Keldams augštyn savo drebančią ran-

ką
Ką akims gaudai tyliojoj gamtoj?
Jieskai augštybėj kurioj laimės savo
Juog ant šios žemės užtikt negali?
O nešmanėli! Ten laimei tavo
Nė vietos—jos vieta yr tik tavyj.
Begalinėse šaukies geradėjo,
Kurs pasiimtų skaudziuosius vargus,
Ką tavo sauzinę visą užliejo—
O j jų vietą suteiktų diauzgsmus?
Tuščias meldimas! Tik pats tu iš sa-

ves
Kruviną vargą gali išvaryt;
Lėimės sau nesudusausi dusavęs,
Vien ją sau dirbdams gali pagamit.
Nesitikek, kad sujudis augštybę
Kurčiąją tav sunkieje vargai;
Varg gal kankitū tik tavo esybę—
Siekti už josios nįstengia jisai.
Ir nesurasi tu sau padėtojo
Skausmuos tikresnio už patį savę.
Nes tavo laimei rast apdovanojo
Tavę gamta tobuliausia gale,
Gamtai nereikia, idant kas atmtų
Netmainęs pareigas jos ašmžiniai:
Ji nemarši, vienoda; ar maldytų
Ją kas, ar keiktų—vistiek yra jai,
Bedievis,

Isz visur.

Prancuzijos pakrasztyje netoli Marseiles susimuszė du garlaiviai „Insuloire“ su „Giban“, kur paskutinis į 18 minutų nuskendo su 187 keleivių. 94 tapo iszgelbėti.

Osnabruck, Vokietijoj, buvo chemikų kongresas, kur dr. A. Harman iszrodė, jog metų laike Vokietijoj nuo gelezinkelių tiktai pavirsta į dulkes ir iszlakioja po orą 19,000 tonų gelezies nuo trynimosi; o ant viso svieto gelezinkelių iszdulksta 247,000 tonų gelezies.

Viennoje atsibuvo Austrijos susivienijusių darbininkų kongresas, kur tapo perkryta 1900, 1901 ir 1902 m. darbai. Sqnarių kuopų skaitlius pasidaugino nuo 32 ant 47, su sqnariais nuo 119,050 ant 135, 178. Įėmimų turėjo 2,617,184 kronų (—krona 21½ ct.); iszmokėjimų 2,392,797 kr. Kasoje liko 3,411,582 kr. Darbininkų susivienijimas moka paszelpą straikuojant, susirgus, netekus darbo, sunkei susizeidus, pasenus, teipgi ir naszlems. Ant meta sqnarys įmoka po 18 kronų (\$3,70). Laikraszczių turi: 33 vokiszkus, 19 czechiszku, 2 lenkiszku ir 1 italiszka—visi sykiu turi skaitytojų 142,945, kurių skaitytojai nuo 1894m. pasidvigubino. Susivienijimas neužima politika, vienok įziurejo savo klaidą ir nutarė prisidėti prie socialistų partijos.

Sielijoj sukilo laukų darbininkai priesz dvarponius ir užpuolė ant jų. Dabar kiekvieno dvarponio gyvenimą sergsti kariauna.

Kardinolas arkivyskupas Dr. Kopp isz Breslau, Silėzijoj, iszleido į lenkus piemeniszka laiszka, kuriame skatina klausyti Dievo duotos vokiszkos

valdzios ir jai nesipriesinti. Teipgi liepė neskaityti jokių rasztų, kuriuose užtėmtų nekontimą vokieczių. Jeigu neklausytų avelės, tai kunigai nesuteiks tokioms bažnyczios szventos palaiminimo. Toks Koppo laiszkas sukėlė tarp lenkų neapkantą, kurie nutarė už tokį darbą arkivyskupui iszkelti kaczių muziką.

Mieste Casariche, Ispanijoj, vietinis klebonas užgnė buliukovą. Maldingi parapijonai priesz tokį užgynimą pasiprieszino ir pasigiezdami ant klebono įsiveržė į jo bažnyczia, viską griauti pradėjo. Klebonas susiprato ir atsaukė užgynimą, o maldingieje tuo nurimo ir giedoti pradėjo.

Isz Belgijos į Lourdes, Prancuzijoj, keliavo pilnas trukis keleivių aplankyti stebuklingą vietą. Tarpe keleivių buvo daugelis ligonių—vandens liga serganczių—iszputusių. Ant rubežiaus prancuzų muitininkai užsimanė perkrėsti ligonius, nes jau žinojo, jog gabens kontrabandą. Ir stebuklai, muitininkai iszgydė visus ligonius, nuo kiekvieno isz porubų atimdami grossus visokių ražanczių ir karunkų, kuriuos nuduoti ligoniai be muto norėjo įgabenti į Prancuziją.

Oporto, Portugalijoje, sustraikavo 30,000 audėjų ir pakelė demonstraciją. Ant kapitalistų reikalavimo valdzia pasiuntė kariauną straiquierius iszvaikyti, kuriems atėjus, straiquierių moters su kudikiais ant rankų suklaupė ant kelio ir prasžė kareivių duonas. Kareiviai matydami visatiną skurdą atsiskakė klausyti valdzios ir straiquierių nevaikė nė szaudė.

Prancuzijos senatas užtvirti no įstatymą su 220 priesz 45 balsais, pagal kurį kareiviai bus užlaikomi kariaunoje tik

tai du metu. — Sejmas priėmė užmanymą, kad bažnyczia arba tikejimas turi buti atskirta nuo Valstijos, kaip kad Suv. Valstijose yra, kur valdzia apie bažnyczia nesirupina.

Tulomcingo ir Mescala, Meksikoje, buvo zemės drebėjimas, kur žmonės supuolė ant kelių melsdami dangaus malonės.

Ant kranto Azoviszku jurių, priplaukus garlaivui „Moskva“ prie kraszto su ekskursijos keleiviais, beinant tiems nuo garlaivio suluzo tiltas ir prigėrė per 200 žmonių.

Olandijos daktarai susekė, buk karalienė Vilelminė turinti džiuvą. Daktarai rodyja jai keliauti ant salos Madeira, kur metų laike gal iszsigydyti.

Berlyne atsirado merginų skerdikas, kuris jaunas merginas ant gatvių sumėsinėja, kaip kad porą metų atgal Londone labai tankiai nusiduodavo. Policijos sargyba lieka be pasekmės.

Susirinkime draugystės apsaugojimo sveikatos Peterburge, žinomas maskoliszkas statistikas Pokrovskis perskaitė savo praneszimą apie ugį gyventojų Maskolijoj. Žinios lytisi ir lietuviszkų gubernijų. Pagal tas žinias skaitlius Maskolijos gyventojų smarkiai auga, smarkiaus negu kitose szalyse, aplenkė ir Ameriką, kuri pirmoje pusėje pereito szimtmeczio užėmė pirmą vietą.

Pacziam viduryj Maskolijos priaugimas labai sumazėjo; maža gimdymas o auga mirtingumas. Bet užtai pietinėje Maskolijos dalyje skaitlius gyventojų neiszpasakytai auga. Baltrusiszkose ir lietuviszkose gubernijose patėmyta, jog pasididino skaitlius gemanczių, sumazėjo skaitlius mirsztan- czių teip kad priaugimas yra

labai didelis, toks kaip pietinėse Maskolijos dalyse. Kaslink Latvijos, tai joje statistika gyventojų labai panaszi į statistiką užrubežes. Priaugimas mažesnis be didelių permainų.

Kinuose, apie Hanoi, Ramdinh ir Thaibinh siautė baisus orkanas, kuris viską nuneszė nuo pavirzio zemės. Tris gelezinkelio trukius nuvertė nuo rėlių, telegrapo dratus sutraukė. Daugybė žmonių ir gyvulių galą gavo.

Glasgow'e, Skotijoj, sudegė didelė degtinės distiliacija, kurioje buvo į milijoną gorczių degtinės (Whiskey). 7 žmonės galą gavo.

Pernai metuose caras iszvarė daugelį studentų į Siberijos pustynes už demonstracijas universitetuose. Paskiaus caras iszleido manifestą ir dovanojo studentams, daleido grįžti atgal. Studentai atsisakė nuo tokios dovanos ir likosi Siberijoj. Gubernatoriaus prikalbėjimai studentus grįžti, liko be pasekmės ir jis tada kreipėsi prie ministerio Plevės, kuris paliepe, idant vienų metų laike neliktų nė vieno studento Siberijoj, likusieji surasti bus iszvaryti į Europą ir be policijos daleidimo į Siberiją nevalia sugrįžti.

Prancuzijoj nuo didelių lytų patvino upės sutekanczios į upę Loire, kuri iszsisveržė isz vagos ir paskandino didelius plotus sėjimų, žemumose esanczių. Daug kasyklų tapo užlietų ir gelezinkelių paplautų. Iszkados skaitoma ant keliolikos milijonų frankų.

Vestuvės atsibuvo utarninke, 9 d. Berzelio, 1903 m., Edwardsville, Pa., Vinco Macziulsko su Magde Sekevyczene (ro tėvais Navikauckiute), abudu isz Lietuvos, Suvalkų gub., Pajavonio parapijos.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Dusyk ant metų buvo daroma kilta processia į mažą urvą uoloje apaczioje dievnamio, kur, sako, vandens tvano tapę susiurbti, ir vanduo iš marės tapę įpiltas. Turbut pasaka apie tvaną buva paimta nuo Babylonėnų. Karžygiu tvano buvo Sisythės (—Chaldejų Noah).

Maboge buta daug kitų švenčių. Pilgrimai ten plaukė iš visur—Arabijos Palaistinos, Kappadokijos, Babylonijos, net Indijos. Jie turėjo gerti tiktai vandenį, ir miegoti ant žemės. Gausias dovanas jie atnešdavo į dievnamį, ir atvykę buvo kviečiami, kad aukautų. Aukomis paprastai buvo ožkos ir avys, kartais jaučiai. Nevalė nė aukauti nė valgyti—kiaulės, skaitomos už nevalyvą gyvuną. Gyvulys, pašventintas kieme dievnamio, vedamas buvo į namą aukautojo ir ten paskerdžiamas; kartais gi užmušamas metant iš įėjigos į dievnamį. Net vaikus tokiu būdu tėvai aukaudavo, pirma įrišę į kailius ir sakydami, kad jie dabar esą „ne vaikai, bet jaučiai“.

Visokios pasakos buvo pasakojamos apie įsteigimą dievnamio: vieni sakė Sisythą buvus įsteigtoju, kiti Semiramį jį įsteigus ant garbės motinos Derketo, pusiau moteriškės ir pusiau žuvies, kuriai žuvys susiediskame ažere buvo pašvęstos; anot kitų Attys jį įsteigęs, ir pašventęs dievei, Graikų Rhea vadinamai.

Bet Derketo ir Rhea buvo žinomos Phrygijoje kaip Kybelė ar Kybėbė, „didėji motina“; jos paveikslai buvo apdengti krutymis, kurios ženklino ją esant motina žeme, maitinančia žmoniją. Jos atributai buvo paskolinti nuo Babylonėnų Istar'os, Ashtoseh Kanaan'o, ir bas-reliefai Karkiemio ją perstato nuogą su augšta tiara, su rankomis ant krūtų ir su sparnais iš po kožno peties. Aiški, mat, įtekmė Babylonėnų religijos ir garbdavystės. Net Lydijoje tapė atrastas jos paveikslas ant akmens, bet panėšus į paveikslą bas-reliefų Karkiemio ir cilindrių senovės Chaldejų.

Tas akmuo, kaip kad sėdinti figura ant kalno Lipylos liudyja, kad jos kultas tapė į vakarus atneštas per Hittitų armijas, kaip rodo vėlesni padavimai. Lydų karžygis Kayster, sako, nukakęs į Syriją, ir ten turėjęs Derketo už savo nuotaką, o teip gi Lydas Mopsos paskandęs dievę Derketo šventame Askelono ažere. Čia gal buvo mintys, kada Lydų kareiviai traukė prieš Aigyptą po vada valdymierių Hittitų ir susipažino su vardu ir budu Athar-'Aties, dievės Karkiemio.

Su Babylonėnų Istar drauginosi jos sunus ir numylėtinis Tammuz, jaunas Saulės dievas, kurio per ankstyba mirtis labai įsiskverbė į žmonių omenį. Net Jeruzolimoje Ezekielis matė moteris apverkiant mirtį Tammuzo dievnamyje; Phoinikijos miestuose šventė jo mirties ir prisikėlimo buvo kasmet per dienų-dienas švenčiama su fanatizmu. Syrijoje vadino jį Hadad, ir tolygius su dievu Rimmon, teip kad Zachariah (XII. II) šneka apie gedėjamą Hadad-Rimmono lankoje Me giddo. Hierapolyje ir Aleppo jį pažinojo kaipo Hadad ar Dadi, o Maž. Azijoje garbino jį po vardu Attys, „piemens šviesių žvaigždžių“. Mythas apie jo mirtį tarpan Hittitų per-

sikėlė, ir be abejonės jis tai yra ans jaunas dievas, kurs ant uolų Boghazkoei stovi užpakalyje dievės-motinos, kaip jį, ant nugaros pantheros ar levo.

Pradžia dievnamio, aplankyto per Lukianą, buvo priskaitoma „Stratonikei, moterei Aušurų karaliaus“. Bet Stratonikė yra tik Graikų transformacija Semitų praminties, duotos „Ashtoreth'ai“, ir pažeklina laiką, kada Phoinikų Ashtoreth ėmė vietą senesnės Athar-'Aties. Navatnos legendos buvo pasakojamos apie jaunutį Kombabos, pasiųstą iš Babylono dalyvauti pastatyme aukuro. Kombabos-gi buvo Tammuz po kitu vardu, kaip kad Stratonikė buvo Istar, ir legenda tik patvirtina religišką įtekmę Babylonėnų ant tautos Hittitų. Semiramis gal pasirodys buvusi Hittitų vardu dėl dievės Athar-'Ati aramejiškų gyventojų Hierapolis. Kuomet Derketo buvo žuv-dieve, Semiramis drauginosi su karveliu, kaip kad Ashtoreth ar Aphroditė, garbinama Kypre. Symbolius karvelio tapė nuneštas į tolymus vakarus gana anksti. Dr. Sehlmann rado pirmistoriškuose kapuose Mykenės figuras aukso lapuose (in gold-leaf), kurių dvi perstato nuogą dievę su rankomis ant krūtų ir karveliai viršui jos, kuomet trečioji turi formą dievnamio, kur ant dviejų bokštų tupi du karveliai. Tai gi symbolius karvelių per Aigają atkako į Mykenę, ir bokštuotame dievnamyje Mykenėi, su jo dviem karaliais, mes matome abrožą Hittitų dievnamio Lydijoje ar Kappadokijoje.

Dievnamis Maboge buvo pagobtas dievei, ir „šventas miestas“ stovėjo po jos apginklu; todėl jai tarnavo skapai-kunigai. Vyriškas dievas, Zeus, tur-but ten buvo gerbiamas kaipo dievės vyras. Teip-pat turėjo buti Boghazkoei: ir čia processijoje dievų įstabiausia yra motina-dievė, paskui kurią seka sunus Attys, kuomet dievas, rasi vardu Tar ar Tarku, „karalius“,—Lukinas Zeus,—ateina pasitikti ją.

Kilikijoje ir Lydijoje šits dievas, regis, buvo žinomas po vardu Sandanio. Ant pinigų jis vadinasi „Baal Tarso“, ir jis turi rankoje kekę vynvuogių ir varpą javų. Mes matome jo figurą įrašytą ant uolos Ivrize, kur ant galvos jis dėvi smailią Hittitų kepurę, papuoštą su raguotais kaspinais, apart trumpos sėrmėgos ir užriestų čebatų. Ant čurnių rankų yra apirankės (branzoletai), ir auskaros karo po ausų. Sandanis tolyginosi su saule, ir todėl kada Kilikijoje Semitų kalba paplito, jis pavirto į Baal'ių, kaip kad daug seniaus Hittitų miestuose Syrijoje.

Apart Syrų dievės Kės, kuri stovi ant levo, kaip kad dėdė dievė Karkiemio, Aigypto monumentai praneša mums apie Sutekh, vyriau-ią Hittitų dievą, kurs rods buvo lokalizuojamas kožname mieste, kur Hittitai gyveno: kaip Sutekh Karkiemio, Sutekh Kadešiaus, lyginai kaip kad buvo Baal Tyro ir Baal Tarso. Nors formos jo garbinimo buvo visokeriopos, bet visur jis buvo tas pats Sutekh, tas pats tautiškas dievas. Rodos galybė Sutekh'o ėmė gaišti nuo Ramsio gadynės, ir jo vietą pradėjo užimti dievė, rasi po įtekmę Babylonėnų ir Assyrų; teip dievė užėmė jo vietą Karkiemyje ir Maboge, Boghazkoei ir Komanoje.

Kappadokijos Komanoje dievė vadinosi Ma, ir jai tarnavo 6000 kunigų bei kunigių, visas miestas buvo pašvęstas dievės tarnystai. Vietą karaliaus ėmė augšč. kunigas, Abaklės. Tur-but teip-pat buvo Pteryjoje, kaip rodo skulptūros Boghazkoei, ir kituose „šventuose miestuose“ Maž. Azijos. Phry-

gijos Pessine, kur levai ir pantheros stovėjo šale dievės, visas miestas jai pavestas buvo ant tarnavimo, po vada vyriausio kunigo, galiaus; ir pakraščiuose Juodųjų marių iš Amazoniškųjų kunigių Kybelės, kurios šarvuose šoko jai ant garbės, susidėjo visa populiacija šalies, anot Graikų, Epheze, nors ten vėliaus Graikai buvo įsikūrę, garbinimas motinos-dieuvės užėmė visą gyvatą gyventojų, taip kad dar laikuose šv. Povilo miestas buvo „garbintoju didės dievės“. Čion, kaip ir Pessine, ją garbino po forma meteoriško akmens, „kurs buvo nupuolęs iš dangaus“.

Tie „šventi miestai“, pašvęsti dėl garbės dievės — Kadešius ir Karkiemis, drutvietė Boghazkoei, Kamana Kappadokijoje, Ephezas palei Aigają, — kur visa populiacija tarnavo dievei, kurios šventvietė stovėjo viduryje miesto, ir vyriausiu buvo augšči kunigas, yra labai charakteristiški dėl Hittitų tautos. Tie tai miestai buvo podraug asyiliais, miestais paglobos dėl žmogžudų nuo persekiotojų, dėl prasiskolinusių ar polytiškųjų pabėgėlių. Nors tokia įrodnė drutino galybę kunigi jos, tačiau žmoniją stabdė nuo svavalės ir neteisingumo. Tą tai instituciją Palaistinoje žydų įstatymdavėjas perėmė nuo senų tenykščių gyventojų. Žydai turėjo šešis miestus prieglobos: Kedesh Galilėjoje, šventnamis Hebrone, Shechem palci vakarinį krantą Jordano, kiti buvo į rytus nuo Jordano.

Gėtų pirklyba ir pramonė. Iš griuvėsių Boghazkoei ir Eyuk'o matome, kad Gėtai buvę yra nemenki architektai. Jie mokėjo dirbti fortifikacijas; didysis griovys išlauk sienų Boghazkoei, su šalymis slidžiai išmurytomis, yra tikrai dyvytinas darbas, lyginai kaip sudrutinta citadelle, kur apgultieji galėjo gintiesi, jeigu išlaukines sienos taptų paimtos. Nudailinti akmens ir skulpturuotos uolos parodo, kaip gerai jie mokėjo skaldyti ir galasti akmenis. Kasyklos Bulgar Dagh'o taip pat gerai nurodo šį gabumą kalnakasystoje ir metalų išdarbystoje. Chalybai, gyvenę parubežiuose Gėtų žemės ir gal—but tos gentės žmonės, sako, pirmieji prasimanę iš geležies daryti plieną. Nuo jų Graikai išmokę yra tą darbą.

Sidabras ir varis, anot Aigypto ir Assyrijos monumentų, buvo paprastoje vartojimoje, nors Gėtai mokėję yra duonį teipgi auksu ir geležimi. Iš auksu ir vario jie nulidindavo kupkas, paveikslus gyvulių, ir varią jie permaldavo į bronzą, pri maišydami skardą (cinos). Iš kur jie gaudavo skardą, nėra žinoma, bet turbūt iš Kypro. Sidabras ir geležis vartojami buvo pinigų vietoje, ir „maneh Karkiemio“ buvo visur gerbiama.

Karkiemis buvo centru pirklybos vakarinėje Azijoje; per jį ejo produktai Phoinikijos ir vakarų į Babyloniją ir Assyriją. Miesto paėmimas per Sargoną atidavė į Aušurų rankas pirklybą ir turtus, kurie pirmiausia tekdavo pirkliams Karkiemio.

Brangintina jų rulkledis paminėta tapė per Assur-natsirpal'ų. Kaip papuikę Izraeliaus monarchai, Gėtai išsitiesdavo ant sofų, papuoštų su sloniakauliais. Slonius medžiojo dar Tiglath-pileseris I, apielinkėse Karkiemio, kaip kad 400 metų anksčiau Thotmes III, ir slonių iltimis mokėję yra Gėtai duonį Aušurų karaliams. Gal—but, kad toje dalyje Azijos Gėtų medinėiai išnaikinę yra slonius. Sofos Gėtų nebuvo vartojamos laike valgio, kaip kad pas Graikus ir Romėnus vėlesnėse gadynėse: Gėtai sedomis valgė, ir jų krasės turėjo atlošas ir

navatnas papėdes. Valgį dėdavo ant žiamų stalų, riogšančių ant sukryžiatotų kojų.

Kartais, kaip matytis iš bas-reliefų Merash'e, jie linkminosi česnyse prie garsų muzikos. Kelerioji muzikališki instrumentai tapė nupaveikslindinti ant monumentų, kaip ana lyra, truba ir kanklės. Matomai jie mylėjo muziką ir joje lavinosi, turėdami liuonų. Vienoje iš skulpturų Elyuke randame vyrą su bezdžione ant pečių: tik turtingi žmonės galėjo bovytiesi su gyvunais, parvežtais iš tolymų pietų. Žinoma, Gėtai iš pradžių buvo karės žmonės, bet praturę, jie pamylėjo dailas tykos, ir pastojė dideliais pirkliais senovinio svieto.

Iš knygų karalių žinome, kad Izraelitai atveždavo Gėtams iš Aigypto arklius ir karus, bet jie gaudavo žirgus iš šiaurės teipgi, o rasi ir patys juos augidino. Pranašas Ezekielis sako (XXVII. 14), kad „žmonės Togarmos pirkliavo“ jomarkuose Tyro „su arkliais ir jotininkais ir mulais“, o Togarmah (Aušurų Tul-Garimmi) gulėjo Komagenėje. Karėje tarp Aigypto ir Kadešiaus dalis Gėtų armijos kovėsi ant karų, traukiamų pora žirgų, kur kare stovėjo po du; kartais po tris kareivius. Karai buvo lengvus, ant dviejų tekinių, kurie turėjo po 6 stipinūs.

Armija jų buvo gerai išlavinta, ir kovoje Gėtai užėmė vidurį ir vietas pavojaus. Iš šonų ejo talkininkai ir samdininkai, po vada ypatingų generolų. Gėtų pėstininkai ir raiteliai teipgi turėjo atskirus vadus, bet visą kariumenę tvarkino vyriausias vadas.

Jų palociai, kaip matome iš griuvėsių Boghazkoei ir Eyuk'o, Karkiemyje ir Sinjirli'je, buvo statomi aplinkui kiemą viduryje, ketvirtainiškoje formoje. Pas įeigą į palocių, kaip kad į Aigypto dievnamį, dribsojo po abiem pusėm dideli akmens, ir prisiartinant buvo ilgus eilės skulpturuotų akmens nuotašų. Palociai buvo statomi ant pylekalnių.

Apie Gėtų drapanas jau kalbėjome. Apart čebatų, mes randamė Gėtus dėvint ant galvos dvejopą apdarą: prigulusią kepurę, ir augštą tiarą, paprastai smailyn nuėinančią, bet kartais ant viršunės suapvalėdintą ar papuoštą, kaip Ivrize, su raguotais kaspinais. Smailioji tiara budavo papuoszta nusidriekiančiais mezginiais. Dievė Boghazkoei dėvi murališkas karunas, panėšinčias į sudrutintą sieną miesto. Moterių drabužiai siekė iki kelių, lyginai kaip ilkrankoviai drabužiai kunigų; šiaip vyrai dėvėjo sermėgas, nesiekiančias kelių, ir persijuosdavo. Ant viršaus prisidengdavo skraiste, kuri einant prasiskleisdavo iš šono. Už juostos kyšojo trumpas deiginas; kiti ginklai nešiojami buvo — jėtis ir kilpinis, užkabintas ant nugaros. Dvigalvis skliutas buvo ypatingas Gėtų bruklys; kurį jie atgabeno į pakraščius Aigiosis marės, o kurs Graikų gadynėje pastojė symboliumi Kariško Z-uso, ir salos Tenedos. Visi tie ginklai buvo iš bronzos, ar gal geležiniai, nors seniaus Gėtai buvo vartoję įrankius ir ginklus akmeniniais. Metolams atsiradus, akmeniniai įrankiai buvo panaudojami prie aukavimų, kaip ana nugalastieji kirviai, rasti Arpade ir Ephėze.

(Toliaus bus.)

Marburge, Austrijoj, tapo nuo kareivių nuszautas von Kanz, 14 pėstininkų pulko, tuom syk, kada pulkauninkas paliepė szauti į sukilusius priesz ponus ukininkus. Valdžia patyrė, jog kareiviai sim patizuoja ukininkams ir ne-klausys valdžios, jeigu toji palieptų eiti priesz ukininkus. Nuszovimas pulkauninko sumaiszė visiems vyresniems galvas ir nezino ką daryti su tokiu neklusancziu pulku, kurio kareiviai gal yra susitarę su kitų pulkų kareiviais.

Balų žmonės.

Savo atskaitoje Australijos gubernatoriui F. Winter urėdininkas ant salos Naujos Guinejos apraszo ypatingą tautą, gyvenancija ant tų salų, vadinamą „Agalambos“. Gyvena jie balose. Namai iszstatyti ant stulpų, 12 pėdų augszcziaus vandens. Per vandenį jie persiuria luotuose iszgaubtuose isz medžio; moka gerai plaukti ir smagiai narsto tarpe karklių ir zolių. Jie niekad neapleidžia savo balų ir visas jų gyvenimas pritaikintas prie jų, teip kad jie nemoka vaikszeioti ant sausos žemės. Einant kieta žeme, jų kojos tuojaus tampa kruvinos.

Winteris teip apraszo vyrą ir moterį tos ypatingos tautos. „Vyras galėtų iszrodyti dideliu, jeigu žemutinė dalis jo kuno atsakytų virszutinei. Bet kojos jo trumpos, placzios, labai plonos ir paplokszczios, su mažai iszlavinta nykszcziu. Moteriszkės nykszcziai ant kojų dar ilgesni ir plonesni ir nesilenkia, lyg kad neturėtų sunarių. Kada agalambos stoja ant žemės jų kojos iszrodo kaip medinės. Oda ant kelių vyriszkio garanszcziuota; gyslos ir raumens iszlavintos. Raumens szlaunyse labiausiai iszlavintos, negu kiszko-se. Isz szalies žiurint, toks vyras savo figura ir eiseną teip primena beždžionę, kaip nė viena kita esybė ant svieto“.

Aukos kankintiniams.

Delray, Mich. lietuviai 1,60
Ant vestuvių F. Szliogerio Phila. 1,40
Buvo \$58,89
Viso \$61,89

Aukos mokslaeiviams.

Delray, Mich. lietuviai 1,25
Buvo \$36,48
Viso \$37,73

Ant kelionės liet. delegato į Nyderlandiją.

Delray, Mich. lietuviai 7,70
Buvo \$129,05
Viso \$136,75

Aukos A. Viztaliui.

Delray, Mich. lietuviai 2,05
Buvo \$19,62
Sykiu \$21,67

Pajieszkojimai.

Baltimorės kriauczių Unija pajieszko Aleksandro Milvudo, kuris paskiausiai gyveno, kaip girdėt, St. Louis, Mo., kuri turi svarbų reikalą prie jo. Praszom atsiszaukti jam paciziam, ar kas žino, ant žemiaus padėto adreso:

Cassimir Baltruszcizaitis,
120 S. Green str.,
Baltimore, Md.

Pajieszkau Frico Murauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Kastantinavo volosties, Prapy-nų kaimo, nepersenei jis gyveno Chicagoj. Jo tėvas ir dėdė norėtų su juom susizioti. Jis pats ar kas kitas teiksisi duoti žinią ant adreso:

Chrit. Morofski,
2214 Bismark str.,
St. Louis, Mo.

Ženkleliai

Susiv. L. A. jau yra gaunami pas kasierių.
Prekę paauszuotų 25 ct.
Auksinių \$1,00
Reikalaudami ženklelių pvisiuskite ir pinigus.

Raszyti reikia pas:
T. Pauksztis,
123 N. Main str.
Pittston, Pa.

Excursion!

IN HARVEY'S LAKE

Lietuviszkos draugystės parengia PIKNIKA

ant naudos parapijos Edwardsville's, Panedelyje 29 dieną Birželio 1903. Treinas iszeis isz Kingston nuo Lumber Yard ant 8:00 ryte, isz Luzernes 8:30 ryte.

Tikietai isz Kingston į ten ir atgal del suaugusių 60 ct. del vaikų 40 ct. Tikietai isz Luzernes į ten ir atgal del suaugusių 50c, del vaikų 35c.

Grajis geriansia muzika lietuviszkos zokius. Ten randasi visokių puikių zobovų. Uzkviecziam visus lietuvius ir lietuvaites pasilinksinti.

Tikietai geri sugrižt ant bile traino, bet nuvaziuoti vien ant Excursion treino. Taigi nepraleiskite tos dienos ir prisirenkite kiekvienas isz anksto. KOMITETAS.

Atsiszaukimas.

Atsiszaukiame į lietuvius angliakasius, kad pasirupintumete rinkti kuodaugiausiai lietuvijų delegatais ant konvencijos, kuri bus laikoma Liepos (July) mėnesyj, Plymouth'e, Pa., idant galėtume pasirupinti geriaus apie savo reikalus. Local 1155.

Coal Brook House

Ant pardavimo už labai pigią prekę naujas namas su 6 kambariais, su dviems akrais iszdirtos žemės, 2 akro užsodinta žemvuogėms ir tt. Kreipkitės prie kun. J. Hague, 31 Shawnee Ave. Plymouth, Pa.

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgiristi apie naują freight eįjima Lackawannos gelezinkelio ant szijų metų, specialiszškai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą del siuntėjų ir gantojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas eįjimas prasidejo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kozną nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais. Specialiszkas laikas paskirtas, del siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Naujos knygos.

Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslą 75 c.
Uzmuszimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmese 10
Dėdė atvaziavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai džiaugsmi 25
Llajunas. Pypsaka isz lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
Kunigija ir svietiszka valdžia 15
Pagieza ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuskintas ziedas 10
Bendraitė. Lietuviszkos pasakos (vokiszkomis raidėmis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmese. 25c.
Kas reike zinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplojimas, metaliniai isz dirbimai. Pinimai isz vilos ir t. t. 20c
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Zile galvon velnes vuodegon: Komedija vieno veikmeje. 15c.
Darbininku Balsas 1 ir 2 1903 po 15c
Vytauto prisieka.

Paveikslas reiszkia tą valandą kada kryziokai įgriebė 16 balandžio 1362 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvėsių. Ant szito upės kranto rymo ant balto žirgo jaunutis kunigaikstis Vytautas, deszinėje iszkėlęs kardą o kairėje skydą. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidilucziai. Jaunasis karzygis, akyvaisdojė szukaujanczių isz džiaugsmo pergaletojų, prisieka amžiną kersztą ir atmonyjimą kryziokams.

Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunikaicziu; vieszpatavo nuo 1302 iki 1430 m. Isz keturių tukstanczių apgynejų Kauno pilies iszliko gyvi tik 36 vyrai; szeip žmonių žuvo daugel tukstanczių. Vytautas iszpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Zalgirės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryziokų su Džiuoju jų Mistru.

Ant pardavimo

Ant dviejų pamilijų stuba ant Ackley str. labai pigei. Dasižinokite pas:
Geo. Gwilliam & Son,
126 E. Main str.
Plymouth, Pa.

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

276 E. Main str. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus alucio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir išgirst skambinant ant forte-pijano puikias melodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

Temykite!

Geriausią užėiga dėl Lietuvių, puikiasias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siunczių pinigūs in visas dalis svieto, greitai ir pigai. Taip-gi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linių. Keliaujančius in užrubežių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY
26 Broad Str. New Britain, Conn.

Office: 313 Bedford Ave. Broadway & South 8-th ts.

Geriausė gyduolė ant sudrutinimo ir atanginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visokį necistą sistemą kaip tai: pleiskanas, deder-vines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Teipgi mes turime geras giduoles nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriausė gyduolė nuo dantų gėlimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto. Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNZA, Chiem.st.
NEW YORK & BROOKLYN.

Temykite!

Puiki muzika del parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas **St. RINKEVICZIA**
73 Grand tr.

BROOKLYN, N. Y.

Ar turite 5 dolerius?

Jeigu teip, tai ar norite juos begyje vieno menesio ant deszimt? vieno meto ant szimto?—o neužilgio ant tukstanczio padidinti?

Senatorius J. M. JONES, isz Ohio,
G. A. DIENHAM, prezidentas American Palace Car Co.,
A. B. NETTLETON, buvusias sekretorius skarbo urėdo Suv. Valst.
C. H. ALTON, apimas prez. vieta firmos Couso & Louisburg R. R.
S. W. THOMPSON, agentas Suv. Valst. skarbo urėdo,
U. J. McCRACKEN, prie American Car & Foundry Co.
W. R. EATON, urėdninkas Suv. Valst. skarbo

yra tai direktoriai aukso kasyklių po vardu:

„Columbia Gold Mining Company”

Toji kompanija yra atsakanti ir turi vieną milijoną dolerių kapitalo. Virsz minėti direktoriai kožnam duoda progą

TAPTI DALYVININKU

tų aukso kasyklų po vardu „COLUMBIA GOLD MINING COMPANY”. Kasyklos atsiranda Cripple Creek, Colorado. — Toji žemės dalis per Amerikos geologus tapo pripazinta turinti daugiausiai aukso. — Bėgyj paskutinių metų akcijonieriams Colorado tapo iszmokėta jau apie milijonas dolerių.

VIENA AKCIJA KASZTOUJA \$5.00.

TOJI PREKE PARODO AKCIJOS VERTYBE. GERIAUSIU PALIUDIJIMU GALI BUTI STATISTISZKI DARODYMAI:

Paskutinių laikų tyrinėjimai parodo, jog mes geriausę auksą turime. Czia skaitytojams iszrodome skaitlines kurias paskutinieje tyrinėjimai atrado.

E. E. BURLINGAME, 1736 Lawrence St., Denver, Colo., iszrado, jog tos kasyklos turi 20,56 unc. aukso tonoj. Vertė tono aukso: \$411.20. Tyrinėjimai gi TORREY EATON, 74 Cortland St., NEW YORK, parodo 21,70 unc. aukso tonoj ir vertybę tono \$448,53.

Yra matoma, jog kasyklos po vardu „COLUMBIA GOLD MINING CO.” turi didelę ateitį ir kožnam, kuris turi akciją, didelį ir tikrą uždarbį užtikrina.

NURODYMAI.

Ypatos, po kurių prieziura tos kasyklos atsiranda, visame kraszte placziai žinomos ir turi augsztas Suv. Valst. valdžios vietas.

Pravardės ir urėdai tų ypatų kiekvienam gali užtikrinti, kad be jokios abejonės tų kasyklų dalyvininku galima pasilikti.

Kas dalyvininku nori tapti, privalo mažiausiai nors vieną už \$5.00 akciją nusipirkti.

Taisias akcijas galima gauti, jeigu czia apaczioj pridėta atkerpama popierukė su paraszu bus mums prisius-ta, arba kas laiszką (su savo locnu paraszu) prisius ant szio adreso: COLUMBIA GOLD MINING COMPANY, 1135 Broadway, New York. Pirmiau pinigų praszom nesiusiti.

Columbia Gold Mining Co., 1135 Broadway, N. Y.

Guodotini Ponai: PARASZAS

Asz pasiraszes, meldziu man iszraszyti Vardas ir pravardė.....

(kiek?).....akcijų Columbia Gold Mining Company vertės \$5.00 (penkių dol.) ir prisiusiti man certifikatą. Mies-tas.....

County.....State.....

**Pirmutine lietuviszka karczema
Czapliko ir Orlinsko,**

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Užlaikome geriausę sių, degtinę ir cigarus, ir elpgi suteikiame draugiszką rodą visokiuose reikaluose.

**Puikiasias dirbejas laikrndzių
Isidor Glou.**

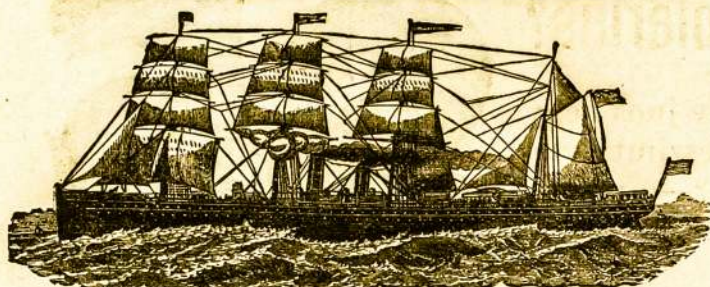
Pardoda laikrodzius sieninius ir kieszoninius vyriuszkus ir moteriszkus, ziedus, bransoletas, spilkas ir visokius auketinius daigtus, teipgi užsi-ma jų taisyamu. Viskas už pigiasią prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

AGENTAS

asokuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugales

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Uztikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinczias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbac jos. Turiu labai czystą ir puikią uzeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo sztorininkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininką mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panaszions ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Uztikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakantį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

GARBUS GENTAINIAI!

Asz apimu ir atlišku visokius drukoriszkus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, įstatus draugystėmis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus dėl szokių, cirkuleras, plekatus, visokias kvitas, atsilankymų korczyukias, popieras raszymui laiszku, pakvietimus ant vestuvių, kopertus stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivų.

Pinigus siuncziu visaip kaip kas tik nori, per paczta expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, už tą pat prekę kaip yra redakcijose. Adresuokie teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street

WILMINGTON, DEL.

Didele krautuve IR KARUZIAMA.
Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store
63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Laikome didziause ir puikiause kromą kurpių vyriszku, moteriszku ir vaikų, didziauseme pasirinkime ir pigiause. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistizką iszdėrbimą.

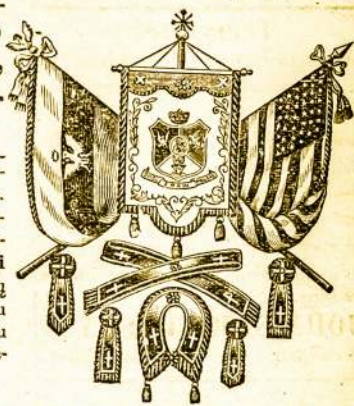

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszczius paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdėrbimais įgijau geriause praktikę ir dėl to galiu wisą padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amėrikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antwerp Havre Liverpool, Neapol ir tt.

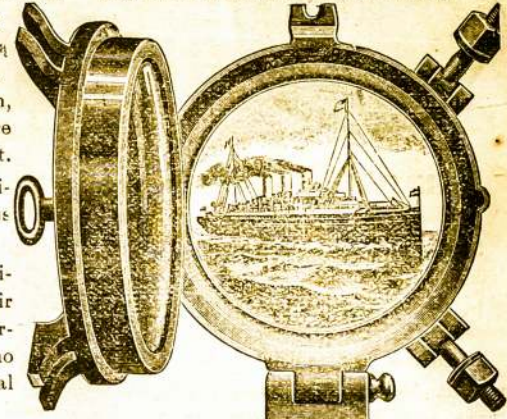
Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visus miestus visam svieto.

Siunczia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausių prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100½ E. Main str. PLYMOUTH, PA. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos **Philadelphios.**

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**